

SITUATION

S T L M

GATUPLANET SID 38 →

Stort behov av boende för äldre med beroende

Anna Odell
REKONSTRUKTION – PSYKET

Gas under stan
54 MIL RÖR FRÅN FARSTA TILL VÄLLINGBY

Carl Johan De Geer
UTSTÄLLNINGEN SLÄKTEN OCH SLAVARNA
BERÄTTAR HISTORIEN OM HANS EFTERNAMN

EN SVENSK TIGER

PATRIK ARVE

FÖRSÖKER SKÄRPA SIG PÅ ALLA PLAN

Det är därför han vinterbadar. Spelar discgolf. Målar. Gör musik. Säljer korb och öl och t-shirts och frisbees. Är dj. Och trebarnsfar. Men han är kanske mest känd som frontman och en tredjedel av Teddybears.

Rekordmånga akademiker är med i a-kassan.

Gör som över 770 000 andra och trygga lönen med Akademikernas a-kassa.

A-kassan är en **framtidsförsäkring**, med den kan du känna trygghet genom hela arbetslivet.

Om du känner dig lite osäker på omvärlden med kris, lågkonjunktur och räntor kan det vara tryggt att försäkra lönen. Hos oss kan man vara medlem oavsett yrke och bransch, anställd eller företagare.

**Akademikernas
a-kassa.**

Läs mer och blir medlem på
akademikernasakassa.se

INNEHÅLL

#313
Februari 2024

8. Cirkus Cirkör

Nya föreställningen "Tipping Point" tänder på olika strukturer.

14. Anna Odell

"Rekonstruktion-Psyket" om varför journalanteckningarna upphörde.

32. Full gas under stan

54 mil rör med biogas från Farsta till Vällingby. Under marken.

38. Gatuplanet

Stora behov av särskilda boenden för äldre med beroende – finns bara 29 platser i Stockholm.

44. Carl Johan De Geer

Med utställningen "Släkten och Slavarna" berättar han om sitt efternamn.

ALLTID I SITUATION STHLM

6. Min Plats
11. Situation Waldersten
17. Krönika
47. Korsord
48. Dätid Sthlm

20. Patrik Arve

En vältatuerad vinterbadande vegan från Ålsten som brukar uppträda i björnhuvud och kostym och som kan kasta en frisbee över 100 meter, som gör barnmusik och varje dag försöker skärpa sig på allas plan.

När man är stor måste man vara snäll

Som Sveriges ledande biluthyrningsföretag drivs vi av omtanke för våra kunder, människor och omvärld. Det gör vi på många olika sätt, ett av dem är att aktivt arbeta gentemot FN:s globala mål i Agenda 2030. Välkommen in till något av våra 220 uthyrningskontor på 125 orter från norr till söder.

ULF STOLT, CHEFREDAKTÖR

Slaveri, cirkus och skärpning på alla plan

Det är lätt att glömma det, när man står vid datorn och skriver ledartext på det som räknas vara den fattigaste dagen på året, att det bara återstår en månad nu av vintern.

Februari.

Som förvisso kan vara lång och gängligt nackböjd och genomgående skymningsgrå och mörk och eländig som ett bödelsrep.

Men sedan vänder det mot vår och sommar igen, mars är den första vårmånaden och soluppgången och solnedgången börjar ta allt större tuggor ur mörkret – skillnaden i solnedgång från första till sista mars är över två timmar - och man börjar så sakteliga att behöva snegla på ett tunnare ytterskal att ikläda sig.

Det är inte första gången Anna Odell använder sig av händelser ur sitt eget liv och ställer sig lite bredvid dem, betraktar dem, förhåller sig till dem och gör sedan konst av dem. Viktig konst. Med utställningen "Rekonstruktion-Psyket" på Cecilia Hillström Gallery i Vasastan återvänder hon till sina

journaler och en händelse som för trettio år sedan blev hennes räddning.

Från Farsta till Vällingby går det 54 mil gasledning under stan. De ligger under marken, djupare än vattenledningarna som ju inte får frysa, och förser bussar, 50 000 hushåll, krogar och industrier med gas. Stockholm är världsunikt med sin höga andel egenproducerad biogas.

En dag när konstnär Carl Johan De Geer handlade mat på det som i dag heter Willys på Hornsgatan, kom den före detta klubbägaren och dj:n Sydney Onayemi och berättade att hans förfader Louise De Geer – hyllad svensk industriman – handlat med slavar i Ghana.

– Han sa också: "Du ska inte va ledsen, det är ju inte det fel". Och det kan det ju inte vara heller.

Med utställningen "Slakten och slavarerna" berättar han den historia om slaveriet han under sitt liv aldrig hört slakten nämna.

Med föreställningen Tipping Point tänjer Cirkus Cirkör på strukturerna – både de mänskliga och de som håller samhällen samman.

Jag säger som Patrik Arve: Skärpning på alla plan.

FAKTA HEMLÖSHET

33 250 personer lever i hemlöshet i Sverige, enligt Socialstyrelsens definition av hemlöshet.

Där ingår personer i akut hemlöshet, personer som saknar boende efter institutionsvistelse, personer som bor inom den sekundära bostadsmarknaden och personer som bor kortsiktigt hos familj, släkt eller andra privatpersoner.

7247

hemlösa personer vistas i Stockholm enligt den senaste mätningen och av dessa lever 1558 i akut hemlöshet.

OM SITUATION STHLM

Sedan 1995 säljs Situation Sthlm av hemlösa människor i Stockholm och Mälardalen.

Konceptet med gatutidningsförsäljning har visat sig vara en framgångsrik metod att arbeta med hemlösa människor på, eftersom det ger tidningsförsäljaren en möjlighet att tjäna egna pengar genom att arbeta, samtidigt som tidningen – i sig – fungerar som en kanal för påverkan, opinionsbildning och debatt kring frågor som rör de hemlösa säljarnas situation.

Situation Sthlms sociala verksamhet med arbete och sysselsättning, individuellt stöd och motiverande samtal, skriververkstad och möjlighet att ha sin post hit, café, tillgång till datorer, telefon och juridisk rådgivning, fyller en mycket viktig funktion för de hemlösa människor som tar del av verksamheten.

Över 90 procent av Situation Sthlms säljare upplever en positivt förändrad livssituation sedan de började sälja Situation Sthlm.

Omslag:
Anneli Hildonen

INSTAGRAM
@situationsthlm

FACEBOOK
Situation Sthlm

X
@SituationSthlm1

SITUATION STHLM REDAKTIONEN **Chefredaktör och ansvarig utgivare** Ulf Stolt, ulf@situationsthlm.se, 08-545 953 90

Reporters Maria Hagström, maria@situationsthlm.se **Art Director** Johan Olsson **Fotografer och illustratörer** Anneli Hildonen, Martina Holmberg, Magnus Sandberg, Jesper Waldersten. För osignerat material svarar redaktionen. Redaktionen ansvarar ej för insänt icke beställt material. **Hemsida** www.situationsthlm.se **E-post** red@situationsthlm.se **Räckvidd** 114 000 läsare (Orvesto konsument 2023:2)

Upplaga 15 900 ex/mån (TS helår 2023) ISSN: 1400 - 4437 **LEDNING OCH ADMINISTRATION VD** Pia Stolt, pia@situationsthlm.se, 08-545 953 87 **Adress** Torkel Knutssonsgatan 37, 118 49 Stockholm **Tel** 08-545 953 81 **Organisationsnummer** 55 66 49-1071 **Bankgiro** 5774 -9327 **SOCIAL VERKSAMHET Verksamhetschef, sociala verksamheten** Jenny Lindroth, jenny@situationsthlm.se, 08-545 953 88

Samordnare Ingemari Olofsson, ingemari@situationsthlm.se, 08-545 953 81, Jonas Svensson, jonas@situationsthlm.se, 08-545 953 81

Telefonnummer distribution 08-545 953 81 **Öppettider** Måndag till fredag kl. 8-15.15, lördagar 10-14.15. **Organisationsnummer** 80 2411-14 97 **Bankgiro** 5357- 3259 **Gåvokonto Bg** 431-2252 **ANNONSERING & PRENUMERATION** Herman Sundgren, herman@situationsthlm.se, 08-545 953 94, Axel Schéle, axel.schele@mediakraft.se, 070-727 41 09 **Privatprenumeration** 11 nummer kostar 880 kronor

E-post situationsthlm@flowinfo.se **Tryck** V-TAB Vimmerby 2020 **Miljö** Plasten runt tidningarna är en PE-folie. Den är återvinningsbar och lämnas i containern för plast vid återvinningsstationerna.

MIN PLATS

En tidningssäljare berättar om sin favoritplats i stan

”Det här är mitt happy place”

På Södermalm väcks minnen till liv från uppväxten. Nadja Ahlström återvänder ofta till sina kvarter kring Mariatorget.

Jag växte upp i en lägenhet vid Södra station. Det här är mina kvarter. Jag har många minnen här med mina två bröder. De är döda i dag. Jag stod dem väldigt nära och blir emotionell när jag pratar om dem, men fina minnen återupplivas när jag kommer hit.

Vi har nog lekt i varenda lekpark på Söder. Vi brukade springa runt här och samla småmynt till kebab. Det var kebabkrig borta vid Medborgarplatsen – två brorsor som hade kebabrestauranger mitt emot varandra krigade om priset.

På den tiden fanns fler ungdomsgårdar här. Timmergården bland annat. De hade schyssta ledare och pingisturneringar. Vi brukade också gå ut med vår hund. Vår familj hade en galen collection av husdjur: chinchilla, grön leguan, orm, dansmöss, ödlor, kakadua och hamster.

Det var en bra uppväxt. Därför kommer jag alltid tillbaka just hit. Det är mitt happy place.

Jag brukar sälja Situation Sthlm i korsningen till Mariatorget. Människor är trevliga och inte lika stressade som i city.

I höstas brann min lägenhet upp och jag fick inte hjälp av socialen. Jag hängde mellan två stolar och gjorde dumheter för att överleva. Men jag ville göra nåt vettigt, bli ett med samhället, och i december började jag sälja tidningar. Jag vill göra min mamma stolt.

TEXT **MARIA HAGSTRÖM**
FOTO: **MARTINA HOLMBERG**

23,2

procent av Sveriges befolkning bodde i Stockholms län 2022. År 1980 var det 18,4 procent, men 1900 endast 9,2 procent. Det går att läsa i Statistisk årsbok för Stockholm.

Sämst attityd till psykisk ohälsa i arbetslivet

HÄLSA Genom en enkät ifylld av 120 av Hjärnkolls ambassadörer, samtliga med egen erfarenhet av psykisk ohälsa eller är anhöriga till någon, visade det sig att det är i arbetslivet flest – närmare sex av tio – upplever en ganska

eller mycket negativ attityd till psykisk ohälsa.

Vården och andra myndigheter, som exempelvis socialtjänsten, klarar sig aningen bättre, där upplever drygt hälften en ganska eller mycket negativ attityd.

– Att de negativa attityderna inom vård och myndigheter rankas så högt är ett underbetyg till våra skattefinansierade verksamheter.

Det är ju hit man vänder sig för att få hjälp, säger Maria Sundström, verksamhetschef Riksförbundet Hjärnkoll.

Enkäten genomfördes under 2023.

ULF STOLT

DREAMSTIME

CLARA PEDROL

Under föreställningen tänjer man även lite på korsryggen.

TÄNJR PÅ OLIKA STRUKTURER

Cirkus Cirkörs föreställning *Tipping Point* utmanar och tänjer på strukturer – de mänskliga och de som håller samman samhällen.

CIRKUS Varför ser strukturer ut som de gör? Vem håller dem i balans? Och vad händer om de kollapsar? Det är frågor som väcks i föreställningen *Tipping Point* – *Balancing in a Time of Change*, där ensemblen gör konster inom bland annat luftakrobatik, hårhängning, kinesisk påle, vighet och partrapets. De rör sig med, mot och trots strukturerna, i en värld av metallrör och vajrar.

– Jag utforskar och använder mig av den strukturella principen tensegritet som metafor i det här verket. I en sådan modell hålls formen ihop av spänningar, balans och krafter som drar åt olika håll. En minsta förändring kan få hela bygget att falla, säger regissör Alexander Weibel Weibel.

Tipping Point är också en påminnelse om att förändring är möjligt, att nya strukturer går att bygga och att varje handling kan vara del av en större rörelse.

Det är Cirkus Cirkörs första egna produktion på över fem år. Efter föreställningens premiär

under CirkusMania/Cirkus-Expo på Riksteatern i Hallunda, åker de på Sverigeturné för att sedan återvända till Stockholm och Dansens hus i juni.

– Som internationellt turnerande kompani är det alltid extra roligt att komma hem till den svenska publiken. För oss blir det här inte bara en turné, utan också en nystart och återkomst där vi får bjuda Sverige på innovativ och angelägen samtida cirkus, säger Kajsa Giertz, VD på Cirkus Cirkör.

MARIA HAGSTRÖM

Cirkus Cirkörs föreställning "Tipping Point" har premiär 16 februari.

HALLÅ DÄR

Christian Thomann leder ett forskningsprojekt på KTH som ska hjälpa Stockholms stad att stärka sitt försvar mot extremväder.

Vad är bakgrunden till projektet?

– Stockholms stad äger många fastigheter, allt från skolor till bostäder. De är exponerade för risker – ett hus kan brinna ner eller få en vattenskada av en översvämning. Skadorna har ökat den senaste tiden, det är en pågående trend, och de kan öka i framtiden när vi blir mer exponerade för klimatrisker. Det märks redan, men Stockholm har varit ganska förskonade från lokala oväder. Det är en tidsfråga innan det drabbar oss. Det här projektet kommer att hjälpa staden att anpassa sig till framtida utmaningar.

Vad ska ni forskare göra?

– Kolla vad som driver skadeutvecklingen och hur vi kan minska skadorna. Vi ska analysera stora mängder försäkringsdata, byggnadsinformation och prata med de som jobbar med fastigheterna i dag. Vad har redan gjorts, vad görs i dag? Visa vad som verkligen fungerar och implementera effektiva åtgärder.

Vad skulle det kunna vara för lösningar?

– Det skulle kunna handla om att tidigarelägga underhåll och kanske senarelägga andra saker. Politikerna tänker framåt – det är bättre att lägga pengar på prevention än stora belopp senare. Och i slutändan skulle det drabba skattebetalarna och de som bor i lägenheterna.

MARIA HAGSTRÖM

PRESSBILD

MITT JOB

Om yrken och
arbete i stan

**SARA LUNDSTRÖM OCH MATS
QWARFORDT, TAPETMAKARE**

”Förra året blev det 46 nya mönster”

– Varje nyår räknar vi ihop hur många olika mönster vi gjort. Förra året blev det fyrtiosex nya mönster och sexton repris. Ungefär fem hundra rullar totalt.

– Vi trycker våra tapeter rapport för rapport, en färg i taget. En rulle är tio meter och det blir ungefär tjugo mönsterrapporter på en rulle. Ibland blocktrycker vi eller handmålar tapeterna.

– Är det ett litet mönster räcker en tapetbit på tre-fyra centimeter för att skapa en ny, är det stort behövs mer.

– Folk kommer hit för att få tips, för att titta i mönsterarkivet från 1700-talet och framåt och för att beställa tapeter. De kan ha hittat en tapet på väggen när de skulle renovera eller flytta en garderob och vill ha en likadan.

– Vi har gjort tapeter till Wenergeng Center, Rosenbad och Skansen. Men mest till vanliga stockholmarnas lägenheter, ställen i skärgården, villor och radhus. Tre systrar i England som ärvde ett sommarhus i Stockholm letade efter samma sjuttioalstapet till köket som när de var små.

– På 1700-talet fanns det ett trettiotal tapetmakare på Södermalm. Den sista tapetfabriken i Stockholm låg i Sickla och lade ner på femtiotalet. Nu är det bara vi.

TEXT **GERD ERIKSSON**
FOTO AV **MAGNUS SANDBERG**

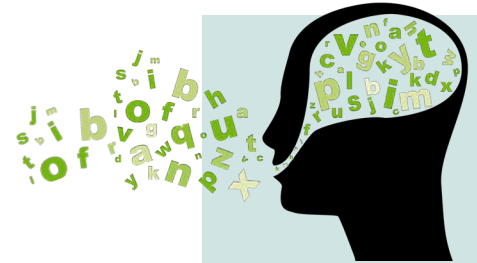
Sara Lundström och Mats Qwarfordt har handtryckt tapeter på Långholmen i 15 respektive 21 år. Förra året blev det ungefär 500 rullar.

”Det har inte skett en minskning av den ekonomiska standarden i Sverige sedan den ekonomiska krisen i mitten av 1990-talet.”

Peter Gärdqvist, utredare SCB. Efter att de räknat ut att inflationen för helåret 2022 gjorde att priserna ökade mer än inkomsterna och köpkraften minskade per krona.

PRESSBILD

DREAMSTIME

Att prata med barn är viktigast

SPRÅK För varje 100 extra yttranden per timme, säger barnet själv 27 fler yttranden, visar en internationell studie där forskare vid Stockholms universitet har deltagit.

Oavsett land eller samhällsstruktur är mängden tal kring barnen det som påverkar mest, inte socioekonomisk status.

– Flickor lär sig inte snabbare än pojkar. Barn med fler än ett språk lär sig inte långsammare. Föräldrarnas bildningsnivå spelar ingen roll. Det som är viktigast för alla barn i världen är att man pratar med dem, säger Iris-Corinna Schwarz, docent vid Stockholms universitet.

MARIA HAGSTRÖM

Scanna QR-koden nedan och kom direkt till utställningen.

BARNENS LIV DÅ OCH NU

I den digitala utställningen "Mitt liv" hos Nordiska museet kan besökaren jämföra barns vardag år 1942, 1973 och i nutid. Och i framtiden.

UTSTÄLLNING Över 5 000 berättelser från barn ställs nu ut på webben i den digitala utställningen "Mitt liv".

Den första insamlingen gjordes 1942. När museet fyllde 100 år gjordes en till – 1978. Ytterligare en startades 2020 och har pågått fram till nu, i samarbete med UR.

Bidragen visar bland annat

hur barn i Sverige levt under andra världskriget, 70-talets oljekris och coronapandemin. De berättar om en vanlig dag i livet, hur hemmet ser ut, vilka de umgås med.

Ingrid, 13 år, 1942:

”Påkvällen är jag med i ladugården och mjölkar korna. Ibland, när mamma är borta, då sköter jag ladugården själv. Jag får inte läsa på läxan förrän på kvällen.”

Från Stockholm 2023 berättar Hedda, 12 år:

”Efter middagen så brukar jag gå ner i mitt rum och spela Roblox med mina vänner, så

pratar vi på Snapchat medans. Vi spelar Obbys, Simulators, Tycoon och ett spel som heter Fashion famous.”

Barn har också fått beskriva hur de tror att livet ser ut i framtiden.

– Det här är historiskt material som visar på både likheter och stora skillnader i levnadsvillkor mellan generationerna. Förhoppningen är att dagens berättelser ska kunna utgöra en viktig faktabank för framtidens skolbarn, men som redan nu intresserar forskare, säger Jörgen Löwenfeldt, projektledare för "Mitt liv" på Nordiska museet.

MARIA HAGSTRÖM

Fler väljer att gå med i a-kassan

EKONOMI Under hela året med lågkonjunktur och ökande inflation har fler och fler sökt sig till a-kassorna. I nuläget är 3 958 000 svenskar med i någon a-kassa.

– Med en tuff arbetsmarknad växer tilltron till arbetslöshetsförsäkringen som ett bra skydd i händelse av arbetslöshet, säger Tomas Eriksson, kanslichef i Sveriges a-kassor.

Den största a-kassan i Sverige är Akademikernas a-kassa med 772 214 medlemmar.

ULF STOLT

TILLFÄLLET GÖR
TJUVEN OCH SEDAN
KAN MAN BJUDA PÅ
FEST!

VAR JEAN JARLS STIG NÄR KL. 12.19-12.41

RASTNING AV HUNDAR är förbjudet inom hela Södra Tantolundens koloniträdgårdar. Kopplings- tvång råder.

Vid ett grönt litet hus med vita detaljer sticker en meter-hög metallcylinder upp ur en snödriva. En rostig plakett vid toppen med inskription i två rader: "Televerket SK 875 B 9 A". Precis här delas Jean Jarls stig av från Percy Ahnhems väg och fortsätter mellan husen längs med sidan av höjden.

På båda sidor stigen röda staket, träribbor med spets, vertikalt.

Trädgårdar i olika storlekar på båda sidor, hus – de flesta med någon form av veranda tillbyggd – och odlingsplatser i väntan på våren som lämnats förberedda för vintern; övertäckta odlingsbäddar, jordfyllda tunnor övertäckta med väv, krukor under tak.

Ibland utedass i ett hörn av tomten, flera med grön dörr.

Trädgårdsredskap lutade mot en vägg i skydd under en bit utskjutande tak, ogräskorgar staplade uppochner, handtagen och en del av hjulet på en skottkärra som sticker upp ur en snöhög vid en husgavel.

Bakom ett gult hus har man plockat av glastaket från ett växt-hus men låtit väggarna i det vara kvar. En trädgårdsslang vindad runt utekranen på väggen intill.

Dubbla hänglås och förstärkt metallregel på en dörr. Vita fönsterluckor stängda.

ITYYNE TÄRNEHÖJDS trappor kommer ett äldre par gående med en smal vinthund, den har en grå kapp på sig, tar ibland höga steg i kylan. De stannar i korsningen och tittar upp mot ett vitt hus längre upp på tomten med snedtak, tillbyggnad fram och veranda vid sidan av.

– Det där ser ju mer ut som en sommarstuga och inte en redskapsbod...

”Hunden i den grå kappan sniffar hastigt på den vita barnvanten.”

På uteplatsen framför ett rött hus med grön dörr står en man och en kvinna och mosar ner smala grenar och pinnar i en sorts flismaskin, det surrar och knarprar och fler och fler grenar som kvinnan samlar ihop runt dem trycks ner i maskinen.

Flaggstång i hörnet av en tomt. Invevade markiser. Spaljén utmed väggen täckt av säckväv.

Ett ljusgrönt hus, ser ut att vara ganska nybyggt, med snedtak och tredelat, triangelformat fönster. Staketet byter till samma gröna färg här. Sista biten bort mot Gunnar Halldén's trappor blir staketet rött igen.

Det kommer en joggare nere på vägen som saktar av och backar tillbaka och tar backen upp och svänger in på Jean Jarls stig.

Det sitter en vit barnvante träd på en av staketpinnarna. Hunden i den grå kappan sniffar hastigt på den när den passerar.

TEXT **ULF STOLT**

FOTO: **MAGNUS SANDBERG**

KONSTNÄR ANNA ODELL:

”Det är en lek med den kluvna personligheten”

I utställningen ”Rekonstruktion – Psyket” går Anna Odell tillbaka nästan 30 år, till en tid då journalanteckningarna mystiskt upphörde.

TEXT MARIA HAGSTRÖM FOTO CECILIA HILLSTRÖM GALLERY

DET ÄR MÅNGA som vill se Anna Odells videoinstallation. De vita stolsraderna är fyllda och några står med tunga vinterjackor över armen i öppningen till rummet. Två stora skärmar; den ena visar en kalsjukhuskorridor och den andra ett ljusst rum där personal inom psykiatri diskuterar hur de ska hantera en situation. En patient och en vårdare har en relation. Är det utnyttjande, övergrepp? Ska det anmälas? Är de kära? Vad säger han? Hur mår hon?

De får veta att patienten är gravid. En stum tystnad breder först ut sig.

Anna Odell kommer senare in i personalrummet och berättar att det är ett verkligt fall - det är hennes historia.

– Jag var intresserad av att utforska hur en personalgrupp fungerar och vad som kunde ha utspelat sig för nästan 30 år sen. Men jag vill också få folk att fundera kring vad som är rätt och fel. Det är sånt jag ofta vill väcka med min konst, att man ska tänka ett steg till och att allt inte är så enkelt som man tror, säger Anna Odell när hon slagit sig ner i en soffa i ett mer privat rum i Cecilia Hillström Gallery i Vasastan.

Anna Odells plan var, och är fortfarande, att göra en spelfilm eller tv-serie som delvis kommer att bygga på hennes erfarenheter. För det krävs

researcharbete och delar av det visas nu i verket ”Rekonstruktion – Psyket”.

Hon började med att läsa sina journaler, som plötsligt tystnade – när relationen blev känd. Det stod inte ett ord om det. Inte heller något om graviditeten eller barnet, förrän långt senare. Men aldrig något om att en vårdare är pappan.

PÅ DESTORA skärmarna visas nu Anna Odell i närbild när hon ringer upp personer som jobbade på 90-talet inom den slutna psykiatri. Flera minns henne väl. Det långa mörka håret som hon dolde sig bakom. Skör och sjuk. Men de minns inte lika tydligt vad som hände när hon

ANNA ODELL

Född: 1973 i Stockholm

Gör: Konstnär och filmregissör. Slog igenom 2009 med performanceverket ”Okänd, kvinna 2009-349701”. Har regisserat filmerna *Återträffen* och *X & Y*.

Aktuell: ”Rekonstruktion – Psyket” på Cecilia Hillström Gallery fram till 17 februari. Visas i vår på Uppsala konstmuseum.

och vårdaren, kallad ”Rickard”, berättade att de hade en relation. Eller varför journalanteckningarna upphörde.

– Men precis innan vernis-sagen berättade en läkare nåt om att hon på den tiden inte fick prata om det. Det hann aldrig komma med i verket, säger Anna Odell.

Hur var det att ringa upp alla?

– I början var det jätteläskigt. En del hade jag haft tät kontakt med då. När jag inledningsvis läste journalerna var det också som att flyttas tillbaka till den tiden. Men ju mer ett verk börjar ta form, desto mer distans får jag. Det blir på nåt sätt så att verket står framför det som är personligt.

Hon hade också funderat på vad de ska tänka när hon ringer. Skulle de bli rädda? Hon säger att hennes mening inte är att väcka ilska mot dem, för det som hände var komplext.

Det som var fel, en skandal, en vårdare – eller flera – som passerade gränser som inte får överskridas, beskriver hon som hennes räddning. När hon ringer upp ”Rickard” säger ►►

ARTIST IN RESIDENCE

■ Under hösten har Anna Odell varit artist-in-residence på Centrum för medicinsk humaniora (CMH) vid Uppsala universitet. En halvtidsanställning där hon jobbade med sitt konstprojekt.

■ Artist-in-residence är ett slags utbyte mellan forskare och konstnärer, för att vidga respektives perspektiv och tankesätt.

■ I Anna Odells projekt har personalen på CMH bland annat varit involverade i den iscensättningen med riktig sjukvårdspersonal som finns i videoinstallationens början.

han att han ville hjälpa henne och gjorde en "uppostring".

Anna Odell är inte arg. Hon upplevde att han älskade henne, under en tid när hon saknade självförtroende.

– Jag kom från en familj som var komplicerad att växa upp i och blev mobbad under hela skoltiden. Jag hade föraktat och förlorat mig själv.

Men den främsta räddningen var barnet.

– Ett barn tvingar in en i verkligheten och barnet blir viktigast. För mig har också leken alltid varit viktigt och med barnet blev det ju tillåtet att leka igen. Men det var många års jobb för att ta mig tillbaka.

"JAG KOM FRÅN EN FAMILJ SOM VAR KOMPLICERAD ATT VÄXA UPP I."

Till en början fick hon personlig assistent 60 timmar i veckan och kunde välja människor som hon kände sig trygg med. Det hjälpte också.

– Det är ju aldrig så viktigt att man är med människor som man funkade med som när man är psykiskt sjuk. Och ändå är det då man sällan har någon möjlighet att få välja.

IUTSTÄLLNINGEN FINNS också ett antal fotoverk med titlar ur hennes journal. I varje foto finns en docka byggd med en skelettkonstruktion av stålrör, klädd med tyger och skumgummi. Anna Odells avbild. I samtliga bilder finns även hon själv fysiskt med.

– Det är en lek med den klivna personligheten. Den gamla bilden av den schizofrena. Men också att man inom psykiatri kan bli ett objekt, säger Anna Odell när hon stannar framför en av bilderna med titeln "Under de senaste veckorna tilltagande vanföreställningar och avskärmning".

Anna Odell använder sig av själv i konsten, för att kunna lyfta fram maktstrukturer och etiska frågor.

– Genom att använda min egen erfarenhet kan det inte bortförklaras på samma sätt. När man kommer till ett verkligt fall så är det inte lika lätt att prata generaliserande fint. Då tvingas människor in i verkligheten. Man kan visa på en sanning eller verklighet som kan vara svår att nå med andra metoder.

Hon tar verket "Okänd, kvinna 2009–349701" som exempel. Hon gjorde research genom att ringa personal inom psykiatri och berätta att hon var konstnär och tänkte iscensätta när hon som yngre hade vandrat runt psykotisk på en bro och förts till psyket.

– De sa att det inte går till på det sätt som jag berättade att jag hade varit med om, utan det var min upplevelse men jag hade inte varit vid mina sinnens fulla bruk då. Man blir inte hämtad av polis på en bro, handfångslad och bälteslagd utan närvarande läkare. Men sen var det precis det som hände. ■

Sladdkyrkogården lever

ALLA HAR VÄL en sådan låda. Med allt som blivit över och blivit kvar. Sådant som inte hör hemma någonstans och därför hör hemma där. Det kan komma till nytta någon gång. Någon gång som aldrig blir.

Där finns en sladdkyrkogård. Sladdar som trasslat med varandra. En obegriplig knut att lösa upp. Jag vågar inte slänga dem, för det pågår en ständig sladdjakt i mitt hem. Livet är fullt av sladdar. Och alltid är något oladdat. Mobilen, datorn, klockan, dammsugaren, hörlurarna, högtalaren, tandborsten. Aldrig finns just den sladd jag letar efter.

Sladdkyrkogården lever.

I lådan finns en slocknad telefon som fortfarande bär fingeravtryck efter ivriga fingrar, ett handledsskydd ifall jag får ont igen, adapters till märkliga vägguttag, gummiband för träning som bara gett dåligt samvete, reflexer som inte nås av något ljus och ett litet telefonkort som använts någonstans i världen för att prata med människor jag vill minnas. Också bläckpennor som bär olika loggor: "Friskis & Svettis" och "Polismyndigheten".

Spår av var jag har varit.

Lådan är trots allt fylld av minnen. Det är svårt att rensa, men man lär må bra av det. Ut med det gamla. In med det nya?

Min mobil, som snart behöver laddas, får en notis. Blocket skickar ett pressmeddelande om pengar som finns att tjäna genom att sälja gamla prylar under årets fattigaste månad. Strax innan årets sjukaste månad. Nu hjälper jag Blocket på traven, för det är fint att en sak som någon inte vill ha kan vara just en sådan sak som någon annan söker. Att den vandrar vidare. Dessutom finns det tydligt tusentals kronor att häva in. 36 600! Det är vad svenskar i en undersökning bedömer värdet på de

**MARIA
HAGSTRÖM**

Nyhetsredaktör
och reporter

"Det pågår
en ständig
sladdjakt i
mitt hem."

saker de har hemma som bara ligger och skräpar.

Det folk söker efter mest på Blocket inom kategorin "personligt" är Rolex.

Mest går att hitta i hushållens förråd, sedan i köket. I ett genomsnittligt hem är det nära 40 procent av sakerna som inte används.

SÅ MÅNGA KYRKOGRÄDAR att sörja över.

Blocket är inte intresserad av sladdar, men jag har flera lådor och skåp. Där står skålar som ersatts av andra skålar, ljusstakar som bara får plats om jag flyttar till större och kokböcker med mat jag inte lagat på länge, men kanske gör igen? Och ett fettfläckigt recept på min mormors fiskgratäng. Den ska jag laga igen.

Omaka vantar och halva par strumpor. Matlådor som saknar lock och lock som saknar matlådor. Någonstans måste någon sitta på en samling av allt det där som hör ihop med mitt.

Här finns spel som glömts bort att spelas. Böcker som aldrig kommer att bli lästa om de stannar här. Barngrejer som barnet vuxit ifrån och ett smycke från en gammal romans.

Jagska rensa mera. Ge fler saker ett nytt hem. Eller dumpa det på tippen, bland

allt det andra som inte längre hör hemma hos de människor som det en gång hörde hemma hos. Det som är trassligt och trasigt. Uttjänat. Eller sådant någon ledsnat på när något uppdaterat och mer glänsande kom. Andras skit på en prylkyrkogård.

Jag skickar ett plagg till en second hand-butik. En tid senare köper jag ett plagg där. Samma svarta klänning som hela tiden dyker upp.

Man vet aldrig när man kan behöva en sådan. ■

BARNDOMEN

Jag föddes 1951 och vägde bara 1,1 kg. då jag föddes två månader för tidigt. Jag kom ut före min tvillingsyster som också vägde bara 1,50 kg. då vi var prematurbarn (för tidigt födda) så lades vi i kuvös i 3 månader.

Min pappa som var en hårt arbetande man i Finland var oftast borta då han jobbade som skogshuggare. Mamma var i huvudsak hemmafru men ibland hoppade hon in och jobbade extra med pappa i skogen.

Från vi kom hem från sjukhuset så har jag idag inga minnen fram till sjuårsåldern. Jag och min syster brukade då sätta oss vid brunnen där man hämtade upp vatten med en hink.

Då plötsligt en dag kommer polisen då vi sitter där och dom säger till oss: "vi är här för att hämta er till skolan, då det är skolplikt". Vi var inte rädda för polisen, däremot så lyssnade vi på poliserna och berättade sen hemma för mamma.

Nästa dag gick vi själva till skolan tidigt på morgonen. Vi fick gå totalt fyra kilometer fram och tillbaka till skolan. Ibland fick vi till och med gå åtta kilometer om dagen till en skola längre bort, även iskalla vinterdagar i

trettio minusgrader. Som sjuåring var jag tvungen att själv hitta varma kläder att sätta på mig dessa iskalla mornar då det var upp till trettio grader kallt ute.

Min andra syster som var två år äldre fick åka buss till skolan ibland. Det kändes för mig som att min egen mamma inte ens älskade mig. Ibland var jag tvungen att knacka på folks dörrar på väg till skolan för att värma mig. Hela byn visste hur illa jag blev behandlad. Jag berättade ofta för min pappa, men han var tvungen att arbeta hårt och många timmar för att tjäna ihop pengar till vår mat. Min pappa var en ärlig och kärleksfull människa, samtidigt strikt i uppfostran. Exempelvis så lärde han mig att inte ljuga, inte stjäla, vara snäll och rättvis mot andra människor.

Toini, Klarbergsgatan

VARJE DAG JAG VAKNAR

Jag känner sån glädje och lycka varje dag jag vaknar. Trots att jag inte har något jobb kvar, fick gå när coronan kom på grund av att jag inte är utbildad undersköterska utan bara ett "simpelt vårdbiträde". Har ej heller fått något bidrag

ifrån socialtjänsten trots att jag har varit beviljad.

Sumpade min bostadsrätt för att jag blev obotlig förälskad i en psykopat, fick lämna min katt som jag haft sedan han var åtta veckor och han hade jag tills han var sju år.

När jag blev bostadslös fick jag lämna han till ett katthem. Det är det värsta jag varit med om. Han var så himla mammig, det var bara jag som gällde.

Trots allt detta har jag ej tappat tron på att jag kan komma tillbaka till samhället så jag säger till alla, var tacksam för varje dag och ta inget för givet.

Victoria 234

Illustration av Lena Freij

DU É

Du é go och god och glad som en kexchoklad, men inte slut i bollen.

Nadja Ählström

VÄDERBYTE

*Skuggor viras i lager på lager.
En gråmossig dager klipptes bort av Månen som är ny
och med sin här av stjärnor ska fly när solen hunnit ikapp deras trupp.
"Vackert väder", ropar en tupp.*

*Nattdunkel storskog hemligt vaktar, tiden saktar.
Träden är alltid här regnet väsnas, rinnig väta allting klär.
Blöta fåglar på en gren värms av morgonsken.*

*Gammal ek står barhuwad i blåst.
Löv skakas om på marken.
Dörren till sommaren är låst.
Nu samlas is och snö på barken.*

Ewa

DET SPÖKAR I PAPPERSKORGEN

Sverige, Sverige fosterland, vem ska ro dig i hamn?
Du gamla du fria, du fjällhöga nord, vad är det som händer på våran jord?
Det spökar i papperskorgen.
När jag går ner för den öde gatan, tänker jag för mig själv, nej för satan priserna går upp och lönerna går ner, vi som drabbas blir fler och fler.
Det spökar i papperskorgen.
Elpriset stiger och räntorna höjs.
Det går inte att så på en åker som inte plöjs.
Bomber exploderar och det begås mord.
Lyssna på mig och sanna mina ord.
Det spökar i papperskorgen.

Markku

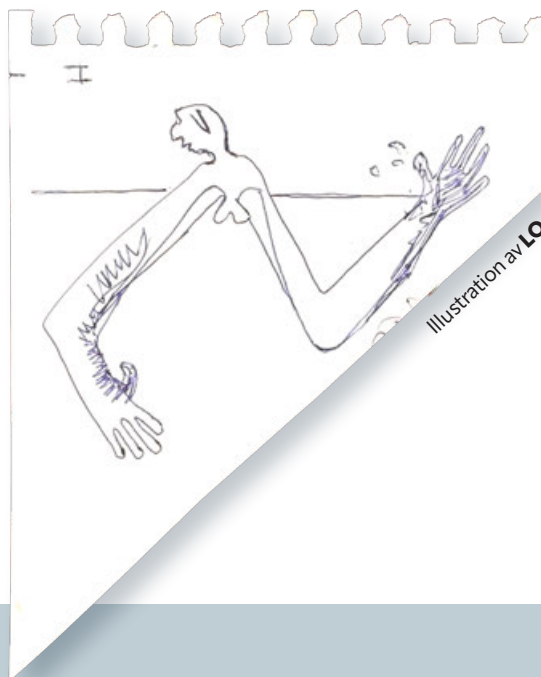

Illustration av LO

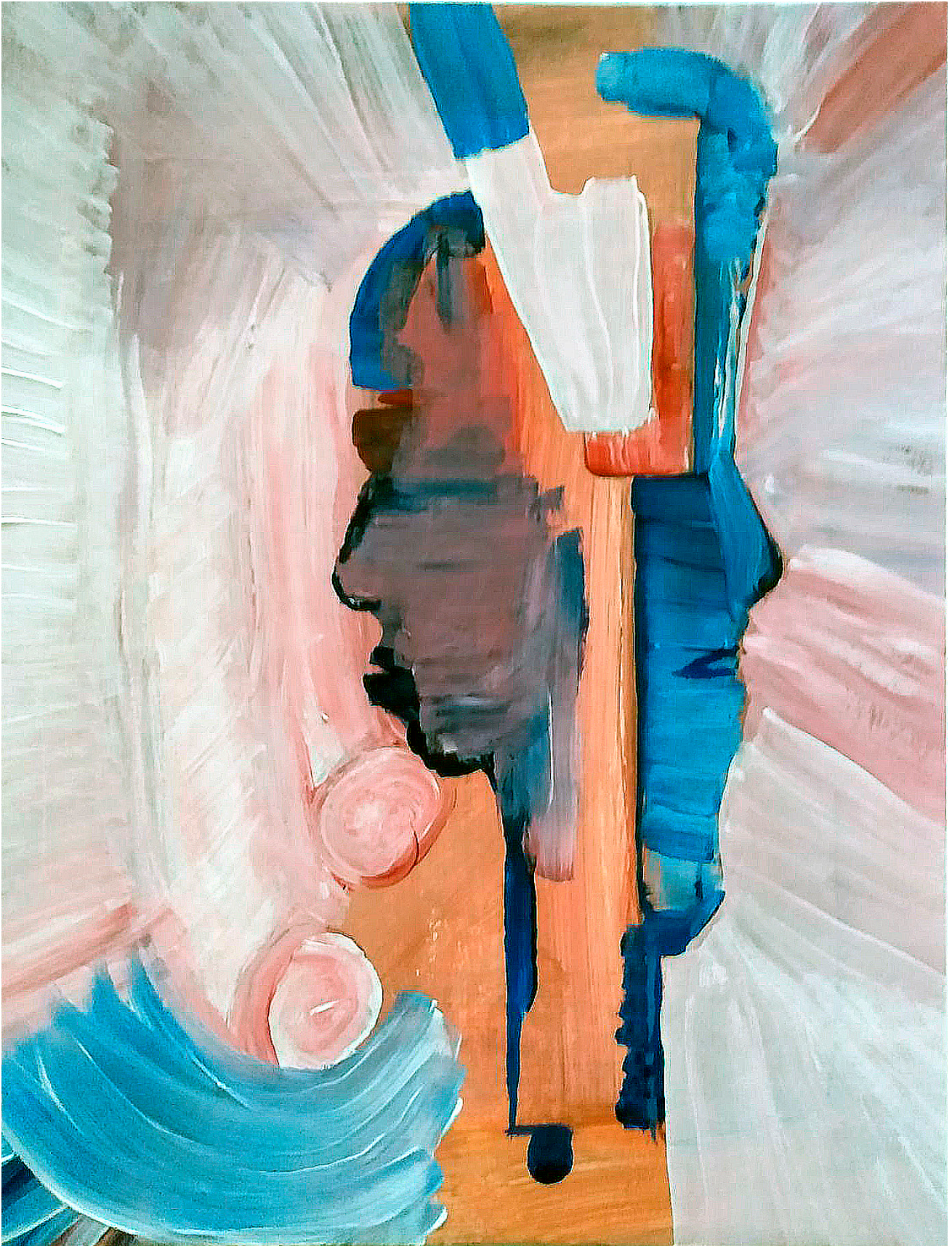

Illustration av **LO**

Text **Ulf Stolt** Foto **Anneli Hildonen**

Tyvänn kan inte Patrik Arve sänka ner sig i badtunnan på tomten och vinterbada, för ett rör har sprängts. Men han kan höra Sex Pistols numera utan att börja slå sönder saker. Han brukar gubbvakna vid sju och börja dagens arbete med sina låtar eller bilder. Nu kommer soundtracket till barnprogrammet "Ibbe och Arve" och de hade precis bandmöte med Teddybears.

”Jag går igång på att jag tror att jag är en vis guru”

Förmiddag i Ålsten väster om stan. Bilar parkerade på ena sidan gatan. Tomterna tillräckligt avstyckade för att man kan prata i normal samtalston när man sitter utomhus om sommarkvällarna.

Kvarteret där Patrik Arves hus ligger heter Låna Eld.

Om man står med ryggen mot skogen som sluter upp vid tomtragräs och Attefallshuset och uteplatsen och den nedsänkta badtunnan och discgolf-hålet kan man notera att det står von Arfwe på den lilla skylten ovanför ringklockan.

Detta var tidigare hans mormors hus. Hans ena syster bodde i det innan, hon hyrde det av deras mamma. Han köpte det av henne för tjugo år sedan, ungefär vid tiden när hans äldsta dotter föddes.

– Det var hyfsat nedgången när hon lämnade över, så jag fick göra i ordning en del. Men jag är ju lite snickar-Lasse, har byggt alla småhus och allt skit på tomten. Men allt jag gör är lite halvsnett och vint, jag har alltid haft billiga, dåliga verktyg.

Som tur var sammanföll husköpet med att det just då rullade på ganska smidigt för Teddybears, och han hade varit smart och sparat undan lite av rockpengarna som kommit in.

– Men det blev ju ändå svinmycket lån.

På det stora runda, svarta och lite färgskavda matbordet bredvid köksön med fem blå stolar runt ligger en almanacka, två nummer av tidskriften "Forskning & Framsteg" och ett block med vattenfärgspapper. Instucket som lösa blad i blocket ligger några av de målningar Patrik Arve arbetar med just nu.

– Hur det än varit, musik eller annat, så har jag alltid gjort bilder vid sidan om.

Just nu arbetar han med gel-teknik och gör liksom avtryck av bilder som han sedan målar på. Han förklarar att det är lite invecklat att hålla på med: man skriver ut en bild i fyra lager i en laserskrivare, gör ▶▶▶

sedan avdrag med fyra olika silikonplattor – en för varje färg – och det svåra är att få det momentet att fungera, få varje färg att hamna där den ska.

Han har precis varit nere i Halmstad och haft en utställning med en del av sina bilder. Dock inte några i gel-teknik

– Det var ganska stora grejer jag ställde ut där, blandtekniker, collage. Och jag ställde ut kopparstick på Sven Harrys för ett tag sen, det var lite lyxigt, bra för cv:t typ, att ställa ut just där.

Han tar upp sin telefon, scrollar bland bilderna och visar några av sina tavlor – stora, mycket färger, både abstrakta och lite mer figurativa motiv.

Han arbetar också i marmor, gör plattor med korta texter. Han slipar marmorn först, polerar upp den och graverar sedan in vad det ska stå och fyller bokstäverna med guldfärg.

– Det är fan ett av världens dyraste material att jobba med, marmor, men jag gillar kontrasterna, att va respektlös. Det är som kopparsticken jag ställde ut på Sven Harrys – det är ju en fin gammal konsttradition att jobba i som jag kunde fucka med. Jag kommer inte hålla på med samma uttryck hela tiden, jag får panik om jag ska va Ramones.

Patrik Arve skratrar, lägger sin telefon på cocktailvagnen snett bakom sig till vänster och sätter sig ner i den blå stolen igen, kavlar upp högerbenet på det grå heltäckande underställ han ekiperat sig i för dagen och kliar sig på baksidan av vaden.

Fler än en tatuering – både professionella och hemmagjorda – syns, men vi återkommer till tatueringarna längre fram i texten.

En av de marmorplaketter han polerat och graverat innehåller den här vittnesbörden från Patrik Arves egen barndom. Det som beskrivs på plaketten har enligt upphovsmannen inträffat i verkligheten.

”Jag är ju lite snickar-Lasse, har byggt alla småhus och allt skit på tomten. Men allt jag gör är lite halv-snett och vint.”

Det där om att inte vilja vara Ramones – i den meningen att man hela tiden bara gör samma sak – återkommer flera gånger under samtalet med Patrik Arve, när han talar om sitt kreativa uttryck med musik och bilder.

Och med varumärket ”Skärpning på alla plan” som innefattar både en vegansk korv, en podd – nu är det ett tag sedan det kom en ny episod av den – en frisbee, t-shirts och en ölsort.

– Jag hade varit nöjd med att det bara blev en helt medioker vurre, men den blev svinbra.

Och det var korven som tog honom till det barnprogram i SVT – ”Ibbe och Arve” – som han släpper soundtracket med tio låtar till i början av februari. De tio korta avsnitten ligger redan ute på Barnkanalen.

– Han jag gör korven med delar kontor med ett produktionsbolag och de hade programidén och ville ha tag i nån bufflig typ, nån som Ebbot eller han i Harry Potter, Dumbledoore. Dom såg mig glida omkring där så de frågade mig.

Det slutade med att han både lånade ut sitt namn till programmets titel och gjort musiken till det – tio låtar om tio olika känslor, riktat till ”typ femåringar”.

– Men jag är världens sämsta skådis, så det var ju bra att jag bara skulle va mig själv. Men jag kan ju inte ens det...

Att jobba med barn är inget nytt. Under hundåren, innan musiken bar, hade han alla jobb man kunde ha med barn på dagis, fritids, ungdomsgård inom Fritidsförvaltningen. Och ett av alla band han är med i är Bröderna Lindgren – dubbelt Grammisbelönad duo som gör barnmusik och tar in olika sångare.

– Men mitt hjärtebarn är ”Sprattlan”, ett barnprogram som gick på SVT för typ tjugofem år sen. Det är animerat, dockor gjorda för hand i papier-maché. På tre år fick vi fem gånger åtta minuter. Så jag har haft en fot i det här med barn alltid. ▶▶▶

”Satte man på Pistols blev jag helt galen, var tvungen att hoppa upp och slå sönder lamporna i taket.”

Han har letat, men inte hittat, ”Sprattlan” på varken Youtube eller i SVT:s öppna arkiv. Han var del av ett produktionsbolag då, BLA Stockholm, med Petter Lennstrand och Helena Bäckman. De gjorde bland annat en julkalender 2004 som hette ”Höjdarna”, ”Allram.Eest” och ”Rydberg”.

– Vi åkte till USA och spelade in den här väldigt politiskt inkorrekta ”Rydberg”. Man kan va råare när det är via en docka man pratar.

– Dockan är svart, har USA tröja och är råhöger, det här var långt innan Trump. Vi var i Minnesota ute på vischan, körde hans råbarkade stil. Vi trodde vi skulle få spö, var lite ”Borat”-vibb. Men det var ett grymt program.

En konstant i Patrik Arves liv är reggae. Och hård, rå punk. Även om just punken börjar försvinna mer och mer ur hans blickfång. För att det inte kommer något nytt där. Men där har han sina rötter, musikaliskt.

– Sleaford Mods, ”fan vad grymt” – men det kommer en sån grej typ var tionde år som intresserar mig. Så jag letar inte bland vita artister längre – gitarr, bas, trummor, vers, brygga, refräng... jag är så ointresserad av det. Jag har givit upp om den vite mannens musik.

Patrik Arve hörde reggae första gången någon gång på 80-talet och har varit torsk sedan dess och verkligen utforskat genren, lyssnat på otroligt mycket, letat upp och köpt mängder av skivor – både singlar, tolvor, LP:s, dubplates och riddims – och har koll på väldigt obskyra och eklektiska artister i genren.

Egentligen har Patrik Arve närmast arkeologiskt lyssnat på många typer av musik.

– Ja, jag har gett i stor sett allting chansen ända ner till tjugotalet. Haft skivköparsjukan men är nu nykter vinylist sedan femton-tjugo år tillbaka, med några återfall.

Vad han letar efter när han letar och lyssnar på musik är känslan han fylldes av första gången han hörde Sex Pistols.

När hörde du Sex Pistols första gången?

– Jag åkte in till stan och köpte singeln ”Anarchy in the UK”, men jag måste ju hört dem innan... Jag kan fan inte komma på första gången. Jag hade nog sett en bild av dem innan och tyckt det var coolt.

Han förklarar att han verkligen – med betoning på verkligen – gillar Sex Pistols. Trodde liksom att han var Johnny Rotten, hade ett band ett tag som hette Pissdolls.

– Satte man på Pistols blev jag helt galen, var tvungen att hoppa upp och slå sönder lamporna i taket. Jag fick sluta lyssna på dem ett tag, blev galen varje gång. Nu har det lagt sig, nu kan jag lyssna på dem, men det är fortfarande sprängmedel... det är så jävla bra. Fortfarande. Men skulle aldrig sätta på Pistols spontant själv.

Sedan han började med discgolf 1978 – han växte upp i närheten av banan ute på Kärsön som var Europas första – har det blivit ett antal discar som kastats genom åren. Med så pass mycket erfarenhet av sporten lanserar han under 2024 ett eget discgolfmärke.

låtens grund är i princip klar.

– Hade vi alla tre varit utbildade Ackismusiker hade det sättet att göra musik aldrig uppstått.

Patrik Arve berättar att han jobbar varje dag, med antingen en låt eller en bild.

För honom handlar det om att skapa frågetecken, bryta regler, göra något han inte gjort tidigare. Oftast börjar fröet till låtarna med att han spelar gitarr eller bas sittande i soffan framför tv:n och kommer på något som han spelar in med telefonen och skickar till sig själv.

– Jag får alltid tio tusen idéer när jag sitter och kollar på tv. Jag börjar sen med ett tomt spår i datorn, trycker igång nåt trumbeat... sen kan det bli nåt helt annat.

– Jag har ingen bild i huvudet innan av vad det ska bli, jag vill överraska mig själv. Det låter som om jag är värsta geniet, men det är svårt att göra nåt nyskapande man aldrig hört eller sett, det finns inte så många ackord och ljud att välja på... Men jag strävar alltid dit.

Patrik Arve krattar runt lite i sitt yviga hår, lutar sig tillbaka i stolen.

– Jag har ingen diagnos, men jag har högst troligt ADHD. Jag kommer ihåg när jag gick i plugget här ute – jag växte upp i Abrahamsberg och Olovslund – och farsan kom in sju på morgonen: "Dags att gå upp nu grabben". Jag fattade ingenting. Varför då?

– Det enda jag planerat i livet, det enda mål jag haft när jag blir stor... min frihet är att vakna utan att min farsa säger det där, eller att en väckarklocka ringer.

Men han gubbvaknar ändå vid sju.

– De andra i familjen har dragit till sina olika arbeten när jag vaknar och drar igång datorn. Är det sommar kör jag ofta frisbee först, men jag måste ju samla ihop gubbarna, ►►

Trots allt annat Patrik Arve gör så är det som sångare och frontman i Teddybears han gjort störst avtryck hos allmänheten.

Trots medverkan i tv-program som både "På spåret" och "Expeditionen".

Dagen innan vi ses har Teddyberas haft bandmöte. Det första på länge.

– Lite svårt att säga vad som händer där, men vi finns fortfarande. Det kommer nog inte komma någon ny musik... alla i bandet har ju så mycket annat vid sidan om.

Att Patrik Arve hamnar mitt i mellan när bröderna Klas och Jocke Åhlund bråkar, är väldokumenterat. Men hur fungerar Teddybears när samarbetet är bra?

– När vi gör en låt nu för tiden är låten gjord i datorn och låter helt perfekt. "Vad tycker ni?". "Bra". Nån säger "byt hi hat-ljud" bara för att man ska va delaktig. Det är ingen kul kreativ process så. Men sen kan vi landa i att det vore grymt om till exempel Beenie Man kunde köra på den här – det har ju varit lite vår grej att ta in sångare. Så åker vi till Jamaica och lägger på det – den grejen är ju svinkul.

– Oftast sitter jag och Jocke och kollar på en rygg medan Klas sitter framför datorn. Vi testar olika ljud... "Do, do, do". "Nej". "Di, di, di". "Nej". "Da, da, da". "Ja, grymt". Så går det till, typ.

Vad bidrar du med till bandet?

– Jag har tillfört reggae till hårdrockare, att man kan tänka utanför ramen. De andra är mer musiker – jag är tondöv och ingen musiker, men jag kan säga vad jag tycker är bra eller dåligt men jag kan inte dra ett coolt gitarrsolo.

– Det är en styrka, tycker jag. Musik kan bli för keff om man är akademiskt utbildad, för skicklig.

Han tar hitlåten "Cobrastyle" som exempel på hur det kan gå till. Hur de hittar en gammal synt på en loppis med förprogrammerade ljud där varje tangent är ett ackord och snabbt hittar de fyra ackord som är låtens riff. Patrik Arve har en reggaetolva med Mad Cobra med en a'capella-baksida med ett rhyme han tror ska funka, det adderas och

"Haft skivköparsjukan men är nu nykter vinylist sedan femton-tjugo år."

Discgolf

■ 2022 gav Patrik Arve och David Stark ut boken *Discgolf – 18 hål i mitt hjärta*, om svensk discgolf – hur den blev till, vad den är och var den är på väg.

■ I Stockholm finns det 16 banor och 10 discgolfföreningar. Åtta av banorna har minst 18 hål med halkartor och tees.

■ Järva discgolfpark har valts till världens finaste bana, är på 27 hål och är en betalbana.

■ Det handlar om att med så få kast som möjligt få discen i korgen. De flesta använder ett antal discar med olika flygegenskaper.

”Vi musiker har ju lagt oss på nån sorts slavnivå och accepterat det. Många blir så glada bara de får en spelning och tackar ja. I Stockholm spelar ju alla typ gratis.”

jag kör aldrig ensam. ”OK, vi kör på Järva klockan ett.” Det kräver lite planering.

– Jag lever i full frihet. Sen är ju det ekonomiska jobbigt en gång om året när man hajar att det måste hända nåt, skatten ska in. Det är inte gratis att leva med tre barn. Jag måste dj:a och hålla på. Jag har gjort barnprogrammet, lite andra tv-grejer, det har kommit in lite från olika håll.

Han är en av få han vet som är medlem i Musikerförbundet.

– Vi musiker har ju lagt oss på nån sorts slavnivå och accepterat det. Många blir så glada bara de får en spelning och tackar ja. I Stockholm spelar ju alla typ gratis. Jag ska spela med mitt punkband – och jag är ju ändå c-kändis – men det blir typ gratis. Det blir några femhundringar kvar att dela på.

– Med Teddybears blir det mycket pengar, men alla mina andra band är i princip förlustprojekt.

För några veckor sedan la han upp ett klipp på sin Instagram när han och Dregen – i samband med utställningen i Halmstad – går ut och doppar sig i det 0,8-gradiga vattnet i Tylösand.

Patrik Arve har vinterbadat några år.

– Jag går ner och badar i viken här nere vid Solviksbadet och simmar. Jag kör året runt, har gjort det i några år för att hålla igång kroppen nu när man är gubbe. När det är sommar simmar jag typ tusen meter, ju kallare det blir desto kortare simmar jag för att till slut lägga ner när isen kommer.

– Jag rekommenderar det verkligen. Kallbad är en pseudovetenskap men det ska frigöras noradrenalin och skit, att man bygger upp immunförsvaret och sånt. Jag tror att jag är som en mäktig guru, går i gång på mig själv.

” Rika vita människor exploaterar naturen och de som bor där. Och Katmandu – det är djävulens rövhål.”

Han har en badtunna på verandan han brukar sänka ner sig i tills isen släpper, men för några veckor sedan gick en propp, vattnet blev stillastående och ett rör sprängdes.

– Jag testade en ny variant, att bara lägga mig ner i snön, men det brände, var inte skönt allt, det blev en helt annan grej.

Det hela började med en knäskada.

– Jag fick en frisbeeskada i högerknä och vart tvungen att operera det. När man drivear i discgolf stämmer man emot med högerbenet – jag är högerhänt – och vrider med benet. Jag har ju hållit på sen 1978. Det fanns en bana här vid Kårsön, den första i Europa. Jag torskade direkt och hållit på sen dess. Hårt.

– Förr kunde jag kasta svinlångt, 140 meter. Nu har jag så mycket hjärnspöken, är rädd att det ska hända igen.

I väntan på operationen var de i Åre med Teddybears och spelade, han kunde inte åka skidor och testade att bada kallt på hotellet och märkte då att smärtan i knäet försvann. Att djupandas – en teknik man behöver behärska för att kunna kontrollera sig i kallt vatten – hade han redan börjat med. För att få bukt med spänningshuvudvärk och migrän.

– Man behöver ju inte ha säckiga batikbyxor och dreads, man får ta det med en nypa salt. Men medveten andning har förändrat hela mitt liv, det är så mäktigt.

– Det är samma sak med det här – jag tror att jag är speciell och unik som hittat nåt nytt. Men det är ju inte ens nytt längre, alla håller ju på med det.

Säg ni någon snöleopard i ”Expeditionen”?

– Nej, vi gjorde ju inte det... Då hade jag kunnat klippa mitt band med livet.

Han – med sin höjdskräck – skulle inte göra något liknande igen.

– Jag tackade nej direkt, men min artonårige son sa: ”Är du dum i huvet, klart du ska va med”. Allt kändes fel, jag är en familjemupp som hatar att resa bort, plus att jag är höjdrädd.

Förutom alla Indiana Jones-hängbroar han var tvungen att ta sig över med sin höjdskräck, så var det en jobbig upplevelse på fleras plan.

– Jag mädde så dåligt – en vit, rik, medelålders kolonisationsör

som förstör miljön. Det är katastrof hur det går till – de har fem stora gropar nedanför Mount Everest där vi var där de slänger ner allt skräp. Rika vita människor exploaterar naturen och de som bor där. Och Katmandu – det är djävulens rövhål.

Så var det det här med tatueringarna. Den första tatuering han gjorde var en ros på höger axel hos Doc Forest i Aspudden precis när ha fyllt arton.

– Han var stenhård på sånt.

I dag är rosen till dels övertatuerad med ett Teddybears-huvud. Under en eftermiddag med dötid under en USA-turné med Teddybears gick han in på en

”Jag kan säga vad jag tycker är bra eller dåligt men jag kan inte dra ett coolt gitarrsolo.”

tatueringssalong i en förort till Seattle. När tatueringen såg att det var en äkta Doc Forest han hade på armen samlade han de andra tatueringarna och beundrade verket.

– Helt sjukt. Och det var ingen cool salong utan nåt ganska kefft ställe i en förort till Seattle. De tyckte att jag var respektlös som förstört den med att tatuera över den med björnen, vanhelgat den. Han är tydligen en legend globalt.

Till den stundande fotograferingen föreslår han att han ska använda sin röda tröja med knappar vid halsen han precis fått av sin dotter. Och några halssmycken till. Bland annat en grov länk men en nyckel i guld.

– Min farmors far C G Ekman var statsminister i två omgångar på tjuo och trettioalet. Det här är nån Frimurargrej han fick då, nyckeln till nåt hemligt rum. Jag hittade den hos min farsa. Jag har alltid använt den, den är tatuerad på sidan av halsen.

Och han vill inte synas på bild med en mjölkliter i handen, ”den är min frus”. Han har varit vegetarian i 47 år, vegan sedan millennieskiftet.

– När jag var liten såg jag nån vidrig film om hur grisar hade det. Men sen tog det lång tid – jag fattade inte hur jag skulle kunna leva utan parmesan. Sen testade jag vid millennieskiftet, efter nån vecka var det ingen big deal.

– För mig är det av etiska skäl, hälso- och miljödelen får man som bonus. Det finns en liten chans att vi kan rädda jorden från klimathotet om vi krossar köttindustrin. Men nu har jag gett upp det, tror jag, gett upp tanken på att det finns en chans att rädda världen. ■

Patrik Arve

■ **Bor:** Hus i Ålsten

■ **Gör:** Försöker skärpa sig på alla plan. Vinterbadar. Spelar discgolf. Målar. Gör musik. Säljer korv och öl och t-shirts och frisbees. Är dj. Trebarnsfar. Men kanske mest känd som frontman och en tredjedel av Teddybears.

■ **Har banden** Swedish Tiger Sound, Nya Krösus och PAPA Sound, är medlem i Bröderna Lindgren.

■ **Aktuell:** Med serien ”Ibbe och Arve” på SVT Barnkanalen samt soundtracket till den, tio låtar om tio olika känslor, som släpps 2 februari.

DEN KVÄLLEN

*Kvällen du dog svek du mitt hjärta,
kvällen du dog glömmet jag ej.
Dagen efter bestämde jag mig.
Samma kväll fanns jag hos dig.*

Nadja Ählström

SNÖRDA SAMMAN

Älskade, omslut mig
borda mig som jag var en älskad båt.

Gunga med mig i varje våg och hissa mina
segel i kvällsbrisens.

Och i stormen när vi det yttersta rummet,
snörda samman i evighet.

LO

SVÅRT

*Ha ha ha ha har du svårt?
Svårt att skratta åt dig själv.
Ring mig, jag kan skratta åt dig,
Hihi.*

Nadja Ählström

ISTOCKPHOTO

DJÄVULENS TAL

I dag på förmiddagen blev jag så arg på en
kvinna så jag tänkte att öppnar man hennes
skalle så hittar jag säkert tre stycken sexor där.
Det är ju djävulens tal. Det kändes så just då.

Lena Freij

ISTOCKPHOTO

HUR MAN BYGGER EN TÄRNING!

Man skaffar 21 prickar och en sexsidig träbit och fördelar
prickarna så att den övre sidan och den motsatta sidan
får en summa att bli sju.

Dagge

VÄRLDEN KOMMIT I VÄGEN

En stulen bok för den andra på vift...
Jag vet vad jag hade, och öppna den sist.
Sen så har världen kommit i vägen,
dessutom om Nadja, en vandrande sägen.
Hon är aldrig tyst, om inte nått finns i munnen.
Ett ghettovräläk direkt ut ur jungeln.
Hon racklar och kacklar mixar upp åtta språk,
men korsar du henne får du hoppas på nåd,
som vi alla här vet ej är högt på agendan.
I bästa fall kan du välja ditt fall ner på ändan
å be till din Gud att det är sista vändan.
Men i övrigt så är hon störtskön å kul
och släcker fler bränder än orsakar strul.
Vi krockar kulturer på flit med fitness,
hon slaktar ditt buhu med ett Jävla Princess.

Tomas L

KRIMBUSS

Fortfarande krimbuss i vägen för vägen
Jag eldar upp papper å lämnar dem därhän.
Skulle va kul å veta vad de tror?
En dillig predikant eller kungen av snor?

Jag menar, allt finns ju öppet tills
nån stänger butiken
och ni kan fortsätta jaga kistan med spiken.

Hur som helst har du inget å slutar besviken
om du inte ska åtala mig postumt som
vandrande lik.

Men kommer alltid att vara nr1,
har noll boll men du förblir den tomhänta
tokstollen,
avlyssnad lur å värsta kollen.

Men ingen här snackar, ta plutoniumtrollen.
I stället lyser du din lampa på mig.

Håll brickan högt så nån reflex inte bänkar dig.

405

SNÖ

Tänk vad roligt det
är med den här snön
som singlar ner ifrån
skyn. Vaknar, tittar ut...
så himla fridfullt. Till-
sammans med kaffet i
husvagnen. Minus sex
grader inne, okej lite
kallt när jag går upp.
Fast efter att kaminen
varit på i två timmar så
funkar det. Allt hänger
på humöret och
kaffet förstås.

Sedan gick jag ut,
var lite barnslig. Skit i
det. Gjorde snöäng-
lar, åkte på rumpan
nerför backen på
thermobyxorna.
Fast det har jag ändå.
Thermobyxor alltså.
Måste säga att snön
är rolig i alla fall, det är
bara att skita i att vara
vuxen för stunden...
Det gläder barnet i dig.

Magdalena 407

INGENTING

Ingentinget drar fram
över vårt land.
När ingentinget och
någontinget drar fram
hand i hand
då är det ingenting
som blir kvar där dom
fram drar.
Och ingenting är inget
jag vill ha kvar.

Markku

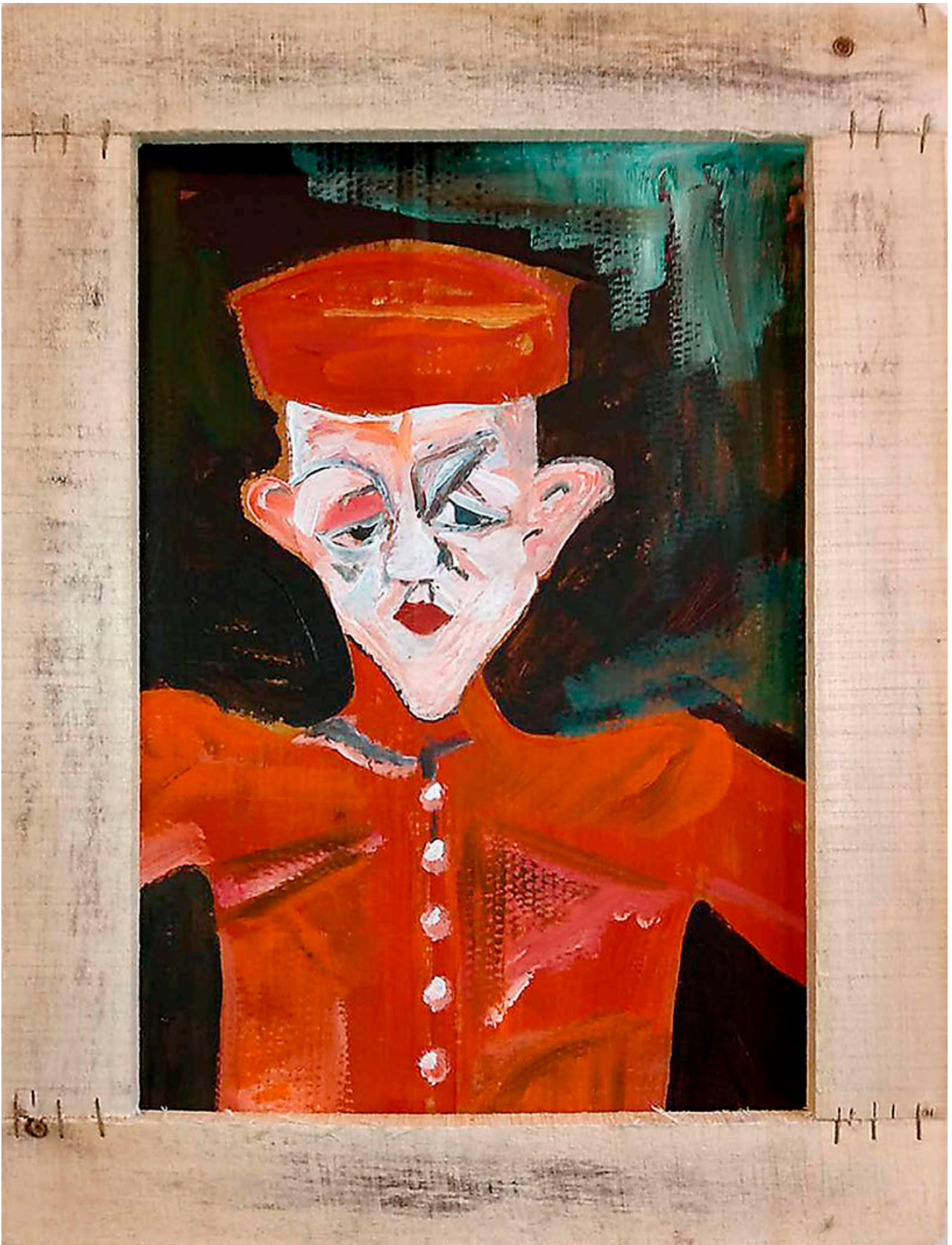

Illustration av **LO**

**FULL GAS
UNDER STAN**

Text **Gerd Eriksson**
Foto **Magnus Sandberg**

Stockholms gasnät är 54 mil långt och sträcker sig från Farsta till Vällingby. Ledningarna går under marken och förser både bussar, hushåll, restauranger och industrier med gas. Stockholm är unikt med sin höga andel biogas i nätet jämfört med andra städer.

Simon Mattsson jobbar för en underentreprenör till Stockholm Gas. Här i gropen vid Birger Jarlsgatan och Elite Hotel. Gasröret är bakom hans ben.

På Birger Jarlsgatan, ett stenkast från Humlegården, är det ett stort hål i marken.

Det är avspärrat med stadiga betongsguggor. I hålet står Simon Mattsson och drar in gas till Elite Hotels restaurang.

Ett tusental restauranger i stan har gas i sina kök och fler blir det, berättar Johan Skansing som är driftchef på Stockholm Gas AB.

– Alla restauranger i Mall of Scandinavia har gas, likaså Västermalmsgallerian och Slakthusområdet står på tur. De vill ha det för sin matlagning, av miljöskäl och för att det är driftsäkert. Dessutom kan de integrera gasen i sina värmare på utomhusserveringarna.

När vi sticker in huvudet på en indisk restaurang säger ägaren att de inte kan tänka sig annat än gas i sitt kök. De har åtta brännare på spisarna och i ugnen för naanbröd brinner en stadig låga.

Han gissar på att 95 procent av alla indiska restauranger här i stan har gas.

Runt 50 000 hushåll i Stockholm har också gas, de finns i innerstan, Årsta, Farsta,

Vällingby och Hammarby Sjöstad.

Men andelen hushåll med gas är en krympande skara, i samband med stamrenoveringar väljer fastighetsägarna ofta bort gasen, berättar Johan Skansing.

Gasen är en blandning av metan från biogas och lite naturgas blandat med luft. Biogasens görs på matavfall som rötas och på slam från avloppsreningsverk, det vill säga våra sorterade matsopor och det vi spolar ner i toaletten.

– Stockholms gasnät är unikt eftersom vi inte är beroende av andra. Vi har ett eget sys-

**”STOCKHOLMS
GASNÄT ÄR UNIKT
EFTERSOM VI INTE
ÄR BEROENDE AV
ANDRA.”**

tem och det fyllde 170 år förra året. Gasnätet avlastar också elnätet som är rätt hårt belastat, säger Mathias Berggren, projektledare på Stockholm Gas.

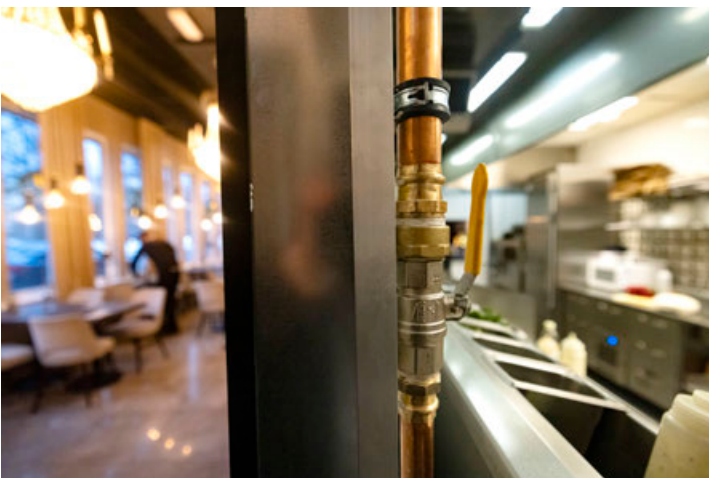
ATT STOCKHOLMEN gång i tiden började tillverka gas berodde på att vi behövde belysning. Staden växte, stockholmarna blev fler och det var mörkt om kvällarna.

1853 tändes den första gaslyktan på Norrebro och gasen tillverkades av stenkolstjära i Hjorthagen och lagrades i de gamla gasklockorna som står kvar än i dag.

Kvar från den tiden finns också en gaslykta vid Stureplan som lyser med sina låga varje kväll. Det är Carlssons lykta, en snirklig och grannskapelse gjord 1885 av bildhuggaren Daniel Carlsson.

I början av 1900-talet kom gasspisarna till Stockholm och under 1950-talet använde vi gas till både spisar, gaspannor, uppvärmning och varmvattenberedning. I slutet av 1950-talet hade en kvarts miljon stockholmshushåll gas.

Sedan kom oljan.

Den indiska restaurangen fick nyligen gas installerad. Varje kväll stänger de av den med det gula huvudreglaget på väggen. Och på spisen puttrar såser till morgondagens lunch- och middagsgäster.

Carlssons lykta från 1885. 1897 fanns det 6600 gaslampor i Stockholm och 140 lyktgubbar.

HOLGER ELLGÅRD

I dag har det blivit ett uppsving för gasen tack vare biogasen, som är ett förnybart bränsle.

Största andelen av biogasen kommer från Käppalaverket i Lidingö och Henriksdals reningsverk, de kranar ut den direkt i gasnätet. I Högdalen finns en stor blandningsanläggning dit flytande biogas kommer

för att förgasas innan den kan släppas ut i rören i gasnätet.

Vi återkommer strax till den anläggningen.

Först ska vi bara titta ner i ett annat håll i stan där det pågår reparation av en gasledning, närmare bestämt på Väpnargatan, precis vid Dramaten. En gasledning ligger blottad för lagning. Den fick sig en knäck när det uppstod ett slukhål hundra meter bort på

”DET HAR HÄNT ATT CYKLISTER SOM TITTAR NER I MOBILEN KÖR NER I ETT HÅL.”

Sibyllegatan. Nu har en bit rör kapats av och ska sedan fixas med relining, vilket innebär att ett nytt rör förs in i det gamla.

Men det är inte så populärt att gräva upp håll i gatan, Stockholms Gas brukar försöka samordna med Stockholm Vatten, elnätsbolag och andra som jobbar med infrastruktur i stan när det är dags. Och på vissa ställen får de bara gräva och jobba på natten för att inte störa trafiken.

– Det har hänt att cyklister som tittar ner i mobilen kör ner i ett hål, säger Johan Skansing.

DET FINNSEN rangordning för rören och ledningarna under marken.

Vattenledningar ligger djupast för att inte frysa, runt en meter ner, sedan kommer gasen. Gas och vatten är alltid under körbanan. El och tele däremot ligger under trottoaren. På vintern måste man värma marken i några dygn innan man kan börja gräva.

Sedan finns det strikta regler för hur bäd- den ska byggas tillbaka när man fyller hålet.

– Bottenlagret ska vara hårdpackad sand som täcker hela röret för att undvika sättningsskador, därefter fylls det på med ►►

grus och stenkross för att sedan toppas med gatsten eller asfalt, säger Johan Skansing.

Restauranger och hushåll använder alltså biogas, så även bussar, bilar, lastbilar, industrier och fastigheter som ska värmas upp. Gasen som används i fordon och industrier har lite mindre luft i sin sammansättning och därmed ett högre energivärde.

Hur är det då med trycket i ledningarna, behöver man vara orolig?

– Trycket i gasledningarna under marken är lågt, de på Våpnargatan är på 1,5 millibar - ungefär som en utandning. Trycket i ledningen med gas till fordon och industrier är fyra millibar, säger Johan Skansing.

Stockholm Gas tillsätter ett ämne i gasen som heter THT – Tetrahydrotiofen – för att man ska känna om det blir läckage. Det tillsätts med hjälp av en odöriseringsmaskin och luktar som en blandning av kemtvätt och smörkola.

Ändå är det många påringningar till Gasjouren med folk som tycker sig ha känt en gasläcka i fastigheten där de bor. Men det brukar vara en burk färg i källaren, illaluktande soppåsar eller rengöringsmedel, berättar Johan Skansing.

– För några år sen utrymdes hela Västermalmsgallerian när nån trodde att det var en gasläcka. Det visade sig vara en durianfrukt som är känd för sin speciella lukt. Nio gånger av tio är det falskt alarm.

”STOCKHOLMS GASNÄT ÄR UNIKT EFTERSOM VI INTE ÄR BEROENDE AV ANDRA.”

OM BIOGAS

■ Mer än 80% av gasen i Stockholms gasnät är biogas. Biogasen produceras till stor del i Stockholm vid bland annat reningsverket i Henriksdal och Käppalaverket.

■ Biogasen är en av få energiformer som är fossilfri, lokalproducerad och cirkulär.

■ Biogas ingår i jordens naturliga kretslopp och är en förnybar, fossilfri energikälla. Biogas bildas när organiskt material, till exempel matavfall, slam från avloppsreningsverk, gödsel och restprodukter från jordbruket bryts ner i en syrefri miljö.

VILÄMNARHÅLEN i stan för att bege oss till gasverket i Högdalens industriområde.

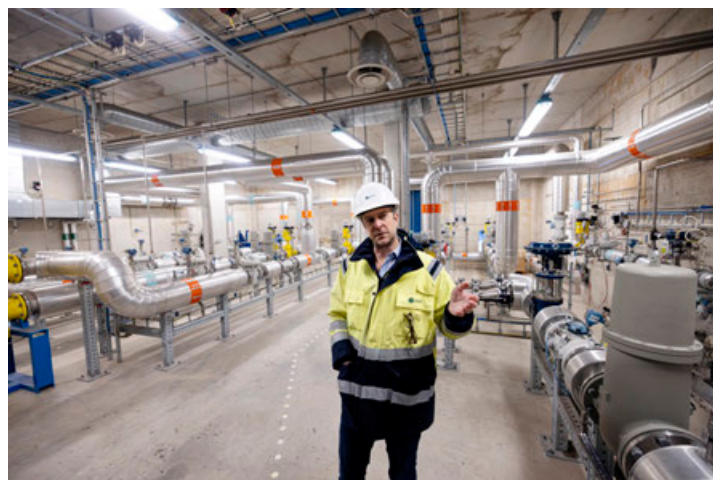
Det ligger på baksidan av en av Högdalstopparna där det en gång i tiden fanns rodelbana. Skyddsplanket är kvar i backen.

Gasverket i Högdalen är en stor blandningsanläggning, det första man ser är två höga vita cisterner med rundad topp och öppen portal nertill. Johan Skansing liknar dem vid termosar. I dem lagras flytande naturgas (LNG) och flytande biogas (LBG). Den flytande gasen förgasas och blandas med luft innan den distribueras ut i nätet.

– Därinne är det alltid minus 150 till 160 grader. Och det är snö på ledningarna utanför året om. LNG är inte biogas utan används främst till industrier, tung trafik och sjöfart. Just den gasen importeras från Rotterdam.

Vi går in genom en av de blå dörrarna i huset bakom cisternerna. Där sker själva blandningen med hjälp av två kompressorer.

I de två vita cisternerna ryms 199 ton flytande gas. Det görs en övergripande daglig rondring för att kontrollera status på rör, tryck och mätare.

Det är rattar, rör, termometrar och mätare. Och det är en förvånansvärt tyst process.

Bakom en av de andra blå dörrarna är det som ett litet kontrollrum med flera datorer. Där finns också en kalorimeter, eller två. Apparaterna mäter värmevärdet i gasen och på displayen står det MJ/m³ - megajoule per kubikmeter. I en lucka i kalorimetern kan man se en blå låga, det är ett gott tecken och betyder att gasen är i gång.

Det blåser iskalla vindar runt gasanläggningen i Högdalen. Johan Skansing säger att det av någon anledning alltid blåser där. Han har varit driftchef på Stockholm Gas i tio år och gillar sitt jobb.

– Det är roligt att få vara en del av Stockholms förvandling och utveckling av den gröna energin.

När är det minst förbrukning av gas?

– På midsommarafton när det är varmt och de flesta har lämnat stan. ■

KAFFEMISSIONÄREN

KAFFET GOTT, ALLT GOTT

10:30

ss
kaffe
kaffe
KÖPMANDE!

12/8
19/8
2/9
9/8
45 kr

MENY	
DAGENS BRYGG	
MILDA MAKTER	45
SLOWPRESSO	75
HANDBRYGG	75
2 PERS	125
AFOGATO	110
PRESSO	75

Välkommen på ett
bönhört smakäventyr!

KAFFEPROVNINGAR FÖR
FÖRETAG, GRUPPER OCH PRIVATPERSONER.
GÖTGATAN 46, STOCKHOLM

Forskning. Stort behov av särskilda boenden för äldre med beroende. Göteborg har 115 platser – Stockholm 29.

GRUPPEN ÄLDRE PERSONER med alkohol- eller drogberoende växer. En ny forskningsrapport visar att det finns en frustration kring hur de ska hanteras; de passar inte inom vanlig äldreomsorg, inte heller inom hemtjänsten eller beroendevården. Många bOLLAS runt bland tillfälliga lösningar.

– Det finns äldre personer som bott på akutboende i flera års tid. Som varje morgon måste packa ihop sina saker, gå ut och komma tillbaka på kvällen. Många kommuner efterfrågar stabila lösningar, säger Tove

Tove Harnett

Harnett, forskare i socialt arbete vid Lunds universitet.

Tillsammans med kollegan Håkan Jönson har hon gjort den första kartläggningen någonsin av särskilda boenden för äldre med beroende, där det är tillåtet att vara påverkad. Forskarna fann 23 sådana boenden i Sverige.

– Det finns de som av olika anledningar inte kan eller vill sluta dricka eller använda narkotika. Ur ett harm reduction-perspektiv måste samhället ge dem viss värdighet på äldre dagar, säger Tove Harnett som rekommenderar den typen av

särskilda boenden.

Stockholms län har få sådana, konstaterar hon. Forskarna känner endast till Gamlebo i Enskede, med 29 platser. I Göteborg finns däremot två liknande boenden som fram till nyligen hade nästan 200 platser. I Malmö finns ett med 34 platser.

Varför finns det färre platser i Stockholm? Mona Thorin, kommunikationschef på Socialtjänstförvaltningen, svarar att kommunen även har avtal med tio stödboenden där det går att bo med stöd från personal och samtidigt ha en alkohol- eller narkotikaan-

vändning. Vissa har en riktning mot äldre personer, men det finns ingen lägre åldersgräns.

Det finns en case-manager som på stadens akutboenden erbjuder hjälp med samordning med äldreomsorgen. Det finns även en Äldrelots som länkar personer i akut hemlöshet till ordinarie hjälpsystem.

Vid större omvårdnadsbehov kan en boendeplacering kompletteras med hemtjänst. Det finns hemtjänst med särskilda inriktning mot beroende.

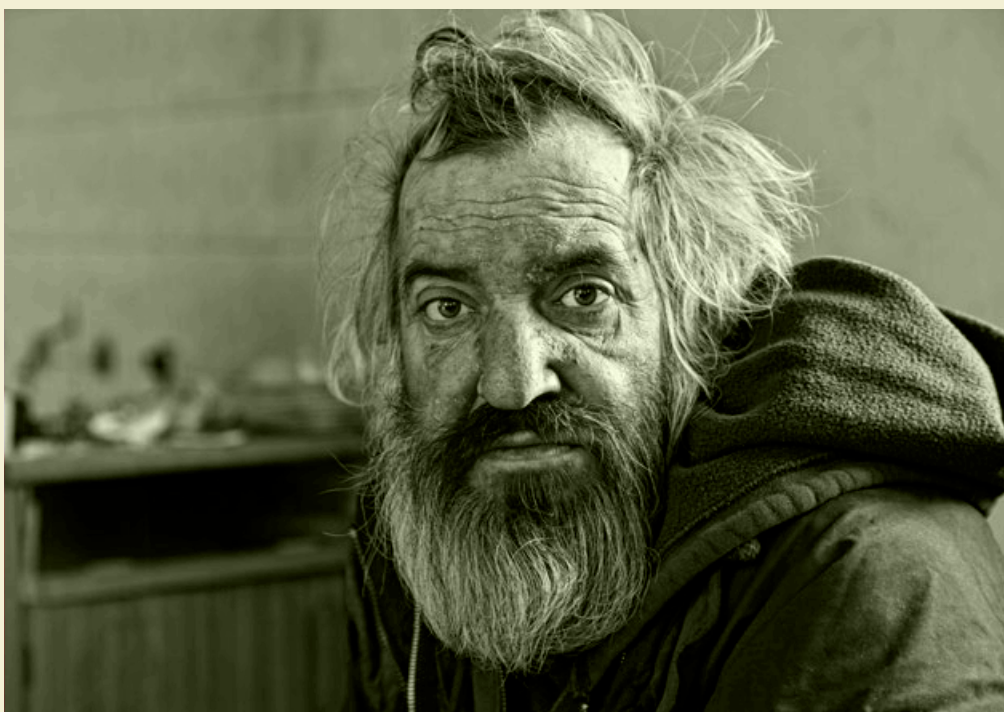

Håkan Jönson

Mona Thorin meddelar att Äldreförvaltningen och Socialförvaltningen under året kommer att göra en översyn av målgruppens behov och efterfrågan av olika boendeformer.

STOCKHOLMS STAD HAR inte svarat på enkäten som forskarna skickade ut. Ett antal andra kommuner i Stockholms län har däremot svarat att det finns äldre personer på stödboenden,

”Det finns äldre personer som bott på akutboende i flera års tid. Som varje morgon måste packa ihop sina saker.”

ISTOCKPHOTO

träningsboenden och i husvagnar. De ser ett behov av bättre samverkan med beroendevården samt efterfrågar ett särskilt boende med kompetens inom äldre med beroende.

Forskarna anser att det är rätt väg att gå, något som även de flesta av hyresgästerna som ingår i studien verkar vara eniga om. De är nöjda och trivs. Det finns en trygghet i att veta att de inte åker ut för att de dricker eller använder droger. Men forskarna ser en del problem. Det behövs mer uppföljning av verksamheterna och det finns en risk att människor "fastnar".

Majoriteten bor där tills de dör. En hyresgäst nämnde att "enda vägen ut är i kista".

– Det finns de som vill däri-

från, men som inte kan det. De flesta vill bo kvar, men det måste finnas vägar ut och en planering för dem som vill det. ■

ÄLDRE I HEMLÖSHET

■ År 2022 levde 177 personer 65 år och äldre i hemlöshet i Stockholms stad.

■ 69 procent bor på HVB, tränings- eller jourlägenhet, stöd- eller lågtröskelboende.

■ 29 procent befann sig i akut hemlöshet, varav 11 procent sov ute.

■ 48 procent har levt i hemlöshet fyra år eller mer och 29 procent i mer än tio år.

■ 34 procent har ett pågående missbruk eller beroende.

■ Personer 50-65 år ingår inte i den här statistiken.

"Kroppen åldras ofta i förtid"

Med "äldre" avses forskarna personer som är 50 år och uppåt. Katarina Klasa, allmänläkare på Pelarbacken, öppenvårdsmottagning för människor i hemlöshet, har många patienter som räknas till den gruppen.

– De känner sig trötta och slitna. Kroppen åldras ofta i förtid, säger hon.

Förklaringarna till det är många.

– De kan vara utsatta för frakturer och i sin situation missar de tider för uppföljning och rehab, vilket leder till försämrad rörlighet och smärta. En del har felläkta frakturer för att de inte sökt vård i tid.

Katarina Klasa

PRIVAT

Det är vanligt med högt blodtryck av alkohol, amfetamin, rökning och stress. Ett väldigt högt och obehandlat blodtryck kan leda till hjärt- och njursvikt.

– Många har hjärtflimmer och det är viktigt med blodförtunnande medicin för att inte öka risken att drabbas av stroke. Det är svårt att ta mediciner regelbundet om de inte

har ett boende där de kan förvara dem. De kan också behöva påminnelser. Många patienter sover på akutboenden, i kollektivtrafiken eller på Centralen vilket leder till bristande sömn. De blir ofta bestulna på sina läkemedel eller tappar dem.

Dessutom kan de ha diabetes och ha svårt att sköta kost och motion. Personer med KOL har inte råd att hämta ut sina inhalatorer. Det är vanligt med svårålkta infekterade sår.

Hon ser ett behov av fler platser på särskilda boenden som Gamlebo.

– Många fler har behov av omvårdnad och tillsyn.

KERSTIN TILLENJUS

Buss hjälper hemlösa personer vid Centralen

Varje måndag och tisdag parkerar Frälsningsarméns buss "Hållplats Frälsningsarmén", även kallad Hildur, utanför Stockholms Centralstation. Mellan klockan 20 och 00:30 erbjuds personer i hemlöshet stödsamtal, hjälp med en natt på akutboende eller vandrarhem och stöd vid myndighetskontakter. I bussen finns också mat, hygienartiklar och toalett.

Anledningen till den mobila satsningen är ett större antal människor som tillbringar natten vid Centralstationen. Många har hamnat i tillfällig hemlöshet på grund av skilsmässa, arbetslöshet och bostadsbrist.

– Vi vet att många skulle

kunna lotsas vidare till lämpliga insatser i Stockholms stad eller hos sin hemkommun. Nyckeln till förändring är att skapa förtroende hos den enskilde och det är nåt som ett uppsökande socialt arbete ger en grundförutsättning för, säger Jenny Alm, samordnare för Hållplats Frälsningsarmén.

Inspirationen kommer från liknande bussprojekt i USA, Australien och Storbritannien.

– Bussen är ett nytt sätt att fånga upp dem som är nya i hemlöshet och hjälpa dem att navigera till rätt hjälp, säger Frälsningsarméns ledare Bo Jeppsson.

Förhoppningen är att snart kunna utöka till fyra dagar i veckan.

Ny bok om spelmissbruk

De flesta som är beroende av spel om pengar lider även av alkohol- eller narkotikberoende och annan problematik som till exempel trauma, ångest, personlighetssyndrom och adhd. Men samsjuklighet och dess betydelse för behandling ignoreras, menar psykologen Ste-

fan Sandström. Han kommer nu ut med boken *Spelmissbruk* som ger bred kunskap om spelberoende.

– Spelmissbruk kan sällan behandlas som ett isolerat problem, det är centralt att vi behandlar hela personen, säger Stefan Sandström.

547

barn har bott på vandrarhem som en akut boendelösning under 2022. Det handlar om 233 barnfamiljer, enligt Socialtjänstrapporten. Totalt har 2 472 hushåll fått bistånd för tillfälligt boende – 60 procent på vandrarhem och 40 procent på akutboende.

16

procent av svenska folket är oroliga för att bli bostadslösa, och 23 procent av 15-29-åringarna, enligt Frälsningsarmén och Ipsos.

ORD FRÅN GATAN

”Fast huset består av bostadsrätter har ingen varit ovänlig mot mig”

Raine Gustafsson brukade då och då bo i ett grovsoprum i en fastighet i Hägersten, bland annat tillbringade han några nätter där när hans bok precis kom ut senhösten 2010.

HALLÅ

Lägesrapport från en säljare

NOSSIO NYHÖJ

Markku Ranta är äntligen tillbaka i replokalen med bandet De Fläckfria.

Jag fick inte ha gitarr i cellen

Efter avtjänat straff kan Markku Ranta återuppta repetitionerna med bandet De Fläckfria.

Hur går det till när man släpps?

– Jag skulle släppas klockan nio på morgonen, men de frågade om de kunde släppa mig lite tidigare för det var nåt i gymnasalen nio. Inget pro-

blem för mig. Sen får man pengarna man tjänat ihop i snickeriet och sen öppnar de och släpper ut en.

– Jag gjorde lite allt möjligt i snickeriet, trädgårdsmöbler, flytbryggor, hyllor. Jag köpte mest cigg för pengarna under tiden jag satt så jag hade lite kvar när jag muckade.

Blev du hämtad av någon?

– Nej. Jag gick ner till stationen och tog tåget till Stockholm. Jag hade

boende fixat en vecka på Skarpnäcksgården. På måndagen gick jag till tidningen. Nu bor jag på Västberga och säljer tidningen därute.

Skrev du några låtar under tiden?

– Jo, nån låt blev det. Det fanns en gitarr där jag kunde låna, men när vi låstes in i cellen klockan sju på kvällen fick jag lämna kvar gitarren i dagrummet, fick inte ha den i cellen på nätterna.

ULF STOLT

Köparnas svar på säljarnas tack-sms för Swish-köpet

”Det känns bra att mitt köp stödjer folk som jobbar för ett värdigt liv.”

”Tack för pratstunden och för att jag fick höra din fina dikt. Hoppas att du fortsätter skriva dikter.”

”Min tidning lämnade jag kvar på tåget med förhoppning om att fler vill läsa era intressanta och viktiga reportage.”

”Jag blir alltid så berörd när jag ser er. Därför köper jag alltid ett nummer när barnen är med, så de ser att alla är människor och att vi vandrar jämte varandra.”

”Vilken fantastisk tidning. Ett oerhört viktigt reportage om suicid och ett jättefint om symaskiner.”

Alla svar förmedlas till respektive säljare.

Säljaren Stefan tackar för köpen den här månaden och ser fram emot nästa månads försäljning.

**STORPANTARE,
THIS IS FOR YOU!**

Välkommen till
**Stockholm citys
snabbaste pantstation.**

**PANTA MASSOR,
cash direkt i handen.**

T-bana Hötorget
Kungsgatan mot Drottninggatan - Sveavägen norrut

**VÄRLDENS MEST
PANTADE
HUVUDSTAD**

Varje dag bidrar en miljon stockholmare till
att få det svenska pantsystemet att snurra.

Och vet du kära pantare. Ni är alla hjältar i
Världens mest pantade land.

PANTAMERA

Företagsprenumeration

Med en företagsprenumeration hjälper du och ditt företag till att göra Stockholm till en bättre stad för oss alla att bo i. Vill ni också företagsprenumerera på Situation Sthlm och synas med er logotyp på den här sidan? Kontakta oss:

HERMAN SUNDGREN
Tel: 08-545 953 94
Mejl: herman@situationsthlm.se

ZBK

APHOS

OR
CERTÉ REVISION

3d0 arkitekter ab

ARVET

Chefakademin.

Flyttpoolen
08-770 00 00

Indutrade
Industrial Components

Kommunal.

Abaton
PRODUKTION AB

AXFAST
UTVALDA LÄGEN

CHINA TEATERN

Fora

inplenion.

KPA

AB BERGSGATAN
Handledning, Psykoterapi & Utbildning

BENGT DAHLGREN

CC
constantclean
CARWASH EQUIPMENT SINCE 1987

FRANK & CORDINATA
AKTIEBOLAG

KSF
KONSUMENT FÖRENINGEN STOCKHOLM

GDG
Ett företag inom SKR

BOLIDEN

DailySports

gibon

IT-UNDERHÅLL
I STOCKHOLM AB

LENSWAY

Thomas Bodström

Bonnier Fastigheter

DANVIKSHEM

groth ökorn

iiiriiiis
utvecklingscenter

LENNART ERICSSON FASTIGHETER AB

AceRail
www.acerail.se

BOTKYRKABYGGEN

dina Dina Försäkringar

Gröna Lund

inResonance
Always in Tune

Liberalerna

afa
FÖRSÄKRING

BRANDKÖRRETT

EM
EINAR MATTSSON

HAMMARBY IF

investor

LIME TRAVEL
- SINCE 1995 -

aimo park

Brokerway

EI & Marinteknik
Stockholm
08-410 777 90 / www.eimarin.se

iterum
EDUCATION

LEADERSHAP
by Lernvall

Akademikerförbundet SSF

Brunnberg & forshed

ERSTA DIAKONI

HANSA PROJEKT

LEADERSHAP
by Lernvall

Akademikernas a-kassa

BYGGMÄSTAREFÖRENINGEN

expandia

Hertz

JANKE WIKHOLM

M Ekholms konsultjänst AB

ALLBA

BYGGNADS

FASCHING

HEMSÖ

JÖRGENSENS RÖR AB

ANDERS BODIN FASTIGHETER

Capio Psykiatri

FAMILJEBOSTÄDER

STIFTELSEN OSCAR HIRSCHS MINNE

m3 BYGG

Mekonomen

Stockholmshem

MEMFIS

MIKAs
Etabl. 1986
STOCKHOLM

norrenergi

ParaCom AB

Sandart&Partners

Mannen som kikar in genom dörren till vänster i bild är Fantomen på Operan från en gammal stumfilm som han målat dit: "Jag tycker han påminner om min pappa".

CARL JOHAN DE GEER:

"I min släkt nämndes aldrig slaveriet"

Konstnär Carl Johan De Geers utställning "Slakten och slavarna" tog sin början i en matbutik på Hornsgatan.

KONST På plan tre i Stadsmuseet finns en utställningslokal i slutet av en korridor, några trappor upp, där golvet är mörkt. Det tycker Carl Johan De Geer mycket om.

– Utställningen har aldrig varit så fin, just för att lokalen här har ett mörkt golv. Jag är mycket

stolt över utställningen, jag gillar ju hantverket, att hålla på med händerna.

Det är sju stationer i utställningen, sju separata verk som tillsammans skapar en berättelse, som förutom grundhistorien om slaveri bland annat hålls ihop av materialvalet – skolbänkar i tre fall, och gamla mörkbruna möbler i två fall. Samt vingmuttrar. Han har byggt allt själv.

– Man tar vad man råkar ha. Det här är ett gammalt skrivbord jag haft länge i ateljén som jag sågat upp ett håli. När utställningen visades för första gången låg fortfarande mina gamla deklamationer kvar längst in i en låda.

Han drar åt en vingmutter.

– Jag är väldigt förtjust i vingmuttrar, jag tycker de är praktiska och eleganta. Därför har jag satt ihop många saker här med vingmuttrarna.

– Stolen där kommer från mormor och mamma – det var om mormor jag gjorde filmen "Mormor, Hitler och jag" som kommer att visas här i samband med utställningen.

EFTER ATT utställningen "Slakten och slavarna" visades första gången 2018 i Norrköping har den sedan pandemin stått nedpackad. Men när den nu visas på Stadsmuseet vid Slussen är den verkligen på rätt plats, rent geografiskt.

– De åkte ner med järn från hamnen Järngraven i Saltsjön precis där Katarinahissen nu ligger, Louis De Geer bodde uppe på Götgatan 16 och i ett hus innan på den här platsen var det kontor för järnhandeln. Och jag bor på Södermalmstorg.

Men att Louis De Geer på 1600-talet fått ett privilegium av drottning Kristina att starta Svenska Afrikakompaniet var ingenting Carl Johan De Geer visste någonting om när han en dag gick in i matbutiken på Hornsgatan.

– Det var Sydney Onayemi, en före detta dj, som kom fram till mig. Vi stod och talade länge, han visste mycket om detta. Han sa: "Vet du att din förfader hade en slavstation i Ghana?". Han sa också att "du ska inte va ledsen, det är inte ditt fel", och det kan det ju inte va heller.

Han går till installationen intill. Pekar på mattan som ringlar ner över golvet.

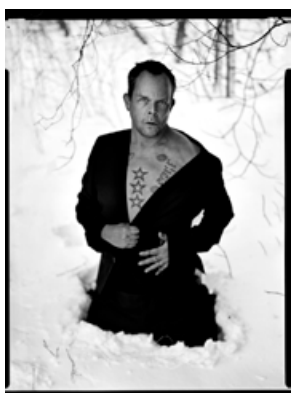
– Det är min mammas gamla tamburmatta. Det är en antiksjut-tonhundratalsmatta. De frågade om jag verkligen ville ha den här: "Folk kommer ju gå på den?". Men det är ju det den är till för.

– Och i det här skrivbordet ligger det en bild på en slavättling jag haft kontakt med som anser att mitt efternamn är onskans efternamn.

ULF STOLT

Utställningen "Slakten och slavarna" öppnar 17 februari på Stadsmuseet.

I monologen **Cirkus Psykos** berättar skådespelaren Daniel Larsson om sin kamp med och mot sin bipolära sjukdom. Eller monstret, som han säger. En teaterföreställning om när livet plötsligt ändrar riktning och vilka konsekvenser sjukdomen kan få, men också om att komma ut på andra sidan skoven. Cirkus Psykos visas på Kilen, Stadsteatern med premiär 18 februari.

PRESSBILD

NORDISKA MUSEET

Nordiska om nordbor

UTSTÄLLNING Norden under 500 år genom fyra årstider, med en utställningsberättelse gestaltad genom 22 verkliga personöden från historien. Det är ramen för utställningen "Nordbor" - 150-årsjubilerande Historiska museets största utställning.

– Med fokus på Sveriges historia, inom en övergripande nordisk ram med kopplingar till vara grannländer, skildrar vi livet i Norden genom att utgå från verkliga människöden och enskilda personers liv, säger

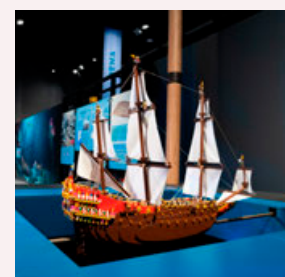
Sanne Houby-Nielsen, styresman på Nordiska museet.

Natur, familj och tanke är tre kronologiska spår i utställningen som skildrar möten, förändringar och rörelser genom århundradena.

Även samtiden är representerad, då man intervjuat ett åttiotal personer och visar föremål från nutid som är betydelsebärande för dagens nordbor.

ULF STOLT

Utställningen Nordbor på Nordiska museet öppnar 10 februari.

PRESSBILD

Kända skeppsvrak byggs i lego

UTSTÄLLNING Åtta världskända skeppsbrott har fått nytt liv som legoskepp. Där bland Vasa. I utställningen Brickwrecks på Vasamuseet kan besökare sänka Vasa, prova på olika arkeologiska metoder, lära sig om skeppsbrotten och bygga med Lego.

Brickwrecks är skapad av den professionella Lego-byggaren Ryan McNaught. Förutom Vasa har han även byggt upp bland annat Titanic och ostindiefararen Batavia.

– Det blir en annorlunda kunskapsupplevelse. Utställningen är helt rätt utifrån vårt uppdrag, då vi har som mål att öka den unga publiken, säger museichef Jenny Lind.

Brickwrecks visas 8 februari till 29 september.

MARIA HAGSTRÖM

10

år sedan *Och natten viskade Annabel Lee*. Nu meddelar hans förlag att Bruno K. Öjers kommer med en ny diktsamling, *Växla ringar med mörkret*, 2 september.

290

verk av 163 konstnärer på årets Vårsalong på Liljevalchs som öppnar 9 februari. Bland teknikerna syns måleri, textil, keramik, skulptur, video, textil, teckning, fotografi, AI och installation. 41 av konstnärerna är från Stockholm.

FRANSK FILM I FEBRUARI

FILM Oskuldens tid, *Le temps de l'innocence*, är temat för Franska Filmfestivalen på Zita. Flera av filmerna skildrar hur en oskyldigare tid får ett abrupt slut, i invigningsfilmen *L'Innocent* ställs Abel inför frågan om vad det innebär att vara

oskyldig i lagens mening och i filmen *Fifi* växer huvudkaraktären upp till en mindre oskuldsfull – men starkare – version av sig själv.

Under festivalen, 13-18 februari,

visas 14 filmer på biograf Zita. Det är en blandning av spelfilmer och dokumentärer, samt animerad

kortfilm för den yngre publiken. Årets temaland är Schweiz.

Samtidigt pågår en annan festival för franskspråkig film online på TriArt Play – My French Film Festival. Programmet består av 10 långfilmer och 15 kortfilmer och visas från 16 januari till 19 februari.

MARIA HAGSTRÖM

TRE KORTA

PRESSBILD

STANDUP

"Schyffert Forever"

Henrik Schyfferts nya standup – I dokumentären om Killinggänget berättar han att standup fick bli hans smör och bröd när humorgruppen tog paus – har hyllats stort. Sex föreställningar på Scalateatern.

PRESSBILD

MUSIK

Rymden, live på Fasching

Två tredjedelar av tidigare E.S.T, som ledigt rör sig mellan repetitiva hårda elektroniska riff till mjuk minimalism, jazz och konstmusik. Dan Berglund bas, Bugge Wesseltoft piano och Magnus Öström trummor.

SIMON STÅLLENHAG

UTSTÄLLNING

I dinosauriernas fotspår

Nordiska riksmuseet har en gratis pop up-utställning i Mall of Scandinavia. Bland annat kan man se ett fossilt ägg från en långhals och kunna ta på en äkta meteorit.

MATILDA RAHM

Journalisten Clara Popenoe Thor och kulturskribenten Laura Ingemarsson är några av de som medverkar i vårens debatter och samtal.

Samtal om sådant det behöver pratas om

DIALOG Samtal på flertal scener under vintern på Kulturhuset Stadsteatern.

Från samtidsquiz i Teaterbaren med Christoffer Nyqvist och Essy Klingberg om politik, populärkultur och den gångna veckans viktiga händelser, till debattformatet Idébaren och Fackscenen med aktuella författarsamtal.

Den första idébaren handlar om den yngre generationens livsstil – är ungdomen i dag lillgammal och tråkig, varför avstår de från sex och alkohol i högre grad? Och varför förändras idévärldar och levnadsvanor från en generation till en annan? Några av dem som medverkar i samtalet är poeten Ali Alonzo och journalis-

ten Clara Popenoe Thor.

På Fackscenen är det två samtal i februari. Det första om nazisten Vera Oredsson, 95 år. Med boken *Veras resa* tecknar hennes bror, historikern Folke Schimanski, ett porträtt av en av efterkrigstidens mest övertygade nationalsocialister. Modereras av Madelaine Levy, redaktör SvD kultur.

Kenan Malik, brittisk vänsterprofil och debattör, diskuterar utifrån sin nya bok *Inte så svartvitt* identitetspolitik och begrepp som vita privilegier, rasbegreppets historia och jämlikhetsideal.

Se hemsidan för dagar och tider.

ULF STOLT

"Sista versen kvar" Magnus Lindberg

LÅT 26 februari i år är det fem år sedan musikern och låtskrivaren Magnus Lindberg hastigt avled efter en kort tids sjukdom, 67 år gammal.

Låten "Sista versen kvar" är från skivan *Röda Läppar* från 1981, sista låten på sidan två. Svenskt musikliv befanns sig då mitt i sitt värsta Springs-teen-karbon, varenda manlig artist skulle som av en slump ha Spector-trummor och klockspel och leende oktavpiano och glittriga popgitarrer och sjunga om bilar och klänningar.

PRESSBILD

Magnus Lindberg hade dock redan slöjdat sig i den riktningen och kändes äkta, mer färdig i sitt uttryck än många andra.

När jag intervjuade honom en gång sa han att låten heter som den gör just för att det var den sista låt han hade kvar att skriva. Och studiolockan tickade.

Spridda gitarrer i stereobiliden, en stabil bas, munspel, trummor, en fläskläppad orgel och en underbart synkoperad mollkrok i låten som hickar till.

Gitarristen Bengt Kirschon från Madhouse gästar på gitarr och får trampa i botten på slutet med rent förstärkarljud.

En av Magnus Lindbergs många dolda pärlor.

ULF STOLT

Förra månadens krysslösning.

											
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

"Det finns en oemotståndlig meta-poäng i det här experimentet – en robot som läser in en bok om robotar. Klart vi måste prova det."

Förläggare Anders Bergman på Natur & Kultur om Peter K. Anderssons bok *Robot – drömmar och mardrömmar om mänskliga maskiner*, vars ljudboksversion läses in av en AI-röst. Utkommer 15 februari.

DEN LIGGER MELLAN BERG										FÖLJER ZETA	REGNAT
NATURVÅSEN										RIKTIGT OTÅCK	
KINESISKT LÅNGDMÅTT			VALDE LENNON							ALLDELES AV	
BOY PÅ TRAVBANAN										HACKAT	
NÅGON KORT										PLÖTSLIGT MAGONT	FLICKFLOD
GJORDE GOLFARE OMÖJLIG BOLL	EXTRAORDINÄRE			VISADE UNDERDÅNHET	HIMMELSKT KLAR	SMYGER I SKOGEN	ÄR MÅNGA I USA SKA RÄCKA ETT SOLVARV	VISA ÖMHHET GAS I NATURGAS			
FÖRE EN NO			FÖRAKT ANDE-DYRKAN								
SOM BRÄNNER IBLAND						HÖGTIDSTAL ÖPPNING UPPTILL					LILLEFAR
RACKARTYGET						LAGT PÅ HÖG STRÄT					
POSITIVT PREFIX				HAN ROADE KUNGLIGT SJUKHUS						MARGINELL VIKT	GJORDE DAMER HÅRET
GJORDE NARR SIG					VÄNTAR			SÄMRE ÄN DÄLIGA GRANSKA			
FRÅN VISS NÖT	DEN HAR SINA VÅKTÄRE HALLÄ							HÄSTSVULSTER EFTER NEYMAR			
					HELT SLUT						HATTA
LINA PÅ FARTYG			KAN URARTADE SAKER GALOPP			BEHÖVS FÖR ATT SPRINGA MARATON VREDA				GASSTRÅLE TE-GREY	
				STAR PÅ LED VID ARBETE AMUSERA				HÖR TILL HÅL PISTPLATS			KNAPPAS IN
RÅKA			VATTENGUD ÄDEL TRÄD				HÅGKOMST VÄRAR				
HÅLSTAMP		NY SOM FÖRLED			GALENPANNOR					VISST BIFALL	
PIONJÄR								SVETSA			

Lös, skicka in och vinn

Som en liten paus i läsningen tycker vi att du nu, när du bläddrat ända hit, ska hämta en penna, lösa korsordet och skicka in det till oss.

Via vår intrikata slumpgenerator kommer sedan tre vinnare att dras bland de inskickade rätta lösningarna.

Den stolta vinnaren belönas med samlingskivan *Ljusglimtar ur RadioSkugga* från det prisbelönte radioprogrammet RadioSkugga från 2012.

Andra och tredje pris är ett nyckelband med Situation Sthlms logga på.

Kryssvinnare #311:

Alison Nordberg, Vallentuna

Nyckelband:

Eva Husell, Visby
Gunvor Andersson, Nacka

Se förra månadens lösning på sidan 46.

©TankeportFoto: Shutterstock

Skicka in ifyllt kryss senast **28 februari** till:

Situation Sthlm
Torkel Knutssonsgatan 37
118 49 Stockholm

Eller digitalt till:
red@situationsthlm.se

Namn:

Adress:

Postadress:

Stockholmskryiset är ett samarbete mellan Situation Sthlm och tidningen Kryiset, en månadstidning för alla kryssintresserade.

KRYSET

LISTOCKPHOTO

Abborrarna på bilden har inget med det misstänkta pimpelbedrägeriet att göra.

Februari 1964. Vin i tetrapack pimpelfusk och Thelonious Monk.

FYRAAVFEM tillfrågade tycker inte att Vin & Spritcentralen ska börja sälja vin på tetrapack, som det finns planer på. Solveig Jansson i Farsta: "Köper man vin gör man det för att det ska va festligt, en tetrapack är allt annat än festlig, som den dräller och bär sig åt".

Doktor Signe Danielsson åtalas för att ha ordinerat en svårt cancersjuk kvinna avkok på aska som medicin.

Missbruket av tabletter ökar,

främst av tabletter man själv inte ordinerats. Det är tyvärr vanligt att människor ger bort receptbelagda tabletter som Restenil, Lergigan och Dolodorm, till arbetskamrater och bekanta. Nu varnar Läke-medelsindustriföreningen för detta.

Thelonious Monk spelar på Konserthuset.

En fuskande pimplare avslöjas vid SM i pimpelfiske i Jakobsberg. Han har natten före

tävlingen borrar fem hål där han sänkt ner påsar med dygnsgamla abborrar. Han avslöjas och flyr från platsen. Polisen är inkopplad, mannen är misstänkt för försök till grovt bedrägeri.

Professor Bengt Nohrman: "Det finns inga bärande bevis för att rökning orsakar lungcancer".

Vilgot Sjömans filmatisering av Lars Görlings bok 491 släpps av censuren, men några scener måste klippas om.

POLISSASSISTENT Tage Lundqvist skjuter sin rival, postiljon Gunnar Wallberg, genom fönstret till en sportstuga på Värmdö inför sex vittnen, bland annat sin fru och offrets son. Han överlämnar sedan sig själv till polisen. Motivet är svartsjuka.

Semia och Frithiof Hammar får dottern Tin på Sabbatsberg.

Den amerikanske psykiatern och psykoanalytikern Herbert Hendin vid Colombiauniversitetet anser i en kommande bok om skandinaviska självmord att svenskar är "känslöshämade, prestationsinriktade och omänskliga".

Helmi Samuelsson är stadsfullmäktiges ordförande i Sundbyberg – hon är därmed den tredje kvinnan i landet att leda fullmäktiges möten.

Den nya värmechockade sterilmjölken, snart i butik, håller i flera veckor i rumstemperatur.

Anders Franzén, som hittade regalskeppet Vasa i augusti 1956, överväger att kräva staten på en miljon kronor i hittelön.

En av de första som provar på den nya bastun vid Kanaanbadet är järnhandlare Ragnar Frunck, 68 år, som enligt egen utsago vinterbadat sedan han var sex år gammal.

4 100 kronor är spårlost borta från postexpeditionen Stockholm 60.

En rattfyllerist krockar sju bilar på Tegnégatan.

ULF STOLT

1740 Carl Michael Bellman föds, som den äldste av femton syskon, i Stora Daurerska huset – en malmgård med barockträdgård och orangeri i närheten av Hornsgatan.

2006 Sverige – med en tillåten bunt NHL-proffs i laget efter långvariga förhandlingar med Ryssland och Tjeckien – vinner OS-guld efter vinst mot Finland i finalen med 3-2.

1991 Det konservativa och högerpopulistiska partiet Ny Demokrati startas av Bert Karlsson och Ian Wachtmeister. Har 25 riksdagsmandat 1991-1994. Partiet går i konkurs 2000.

Ur arkivet: # 285, juli/aug 2021

Efter att ha hållit stängt i 435 dagar och sålt tidningen genom dörren, öppnar Situation Sthlm varsamheten igen då coronarekommendationerna lättar, med 100 sprayburkar målar **Marc Alright** en mural på Kronobergsgatan 35 som utgår från våldsutsatta kvinnors berättelser och **Jenny Hector** är den första som arbetar uppsökande på Stadsbiblioteket och ska även utbilda personalen i beroendeproblematik och psykisk ohälsa. Bostadsmarknaden i Stockholm bekymmersam. Färre har fått sin KOL undersökt. Ny musikscen i Hagaparken, **Beppe Wolgers** och "Sakta vi går genom stan". Och en bilaga följer med tidningen, ett urval av säljarnas texter från sidorna Med egna ord från åren 2015-2020.

DETTA OM DETTA

Värt att veta om
vad som helst

Ågestaverket

Kärnkraft i stan

Ågestaverket var det första kärnkraftverket i Sverige som levererade energi till konsumenter. Det var i drift under en tioårsperiod och stängdes 2 juni 1974.

1969 – det år verket levererade mest el – uppgick produktionen till 0,05 TWh, vilket var ungefär 0,08 procent av Sveriges elproduktion det året på 60 TWh.

Ågestaverket var en tryckvattenreaktor med tungt vatten som moderator. Bränslet i den var naturligt uran, urandioxid som pressats och sintrats till kulsar och hade 140 bränslelement och 27 styrstavar.

Reaktorn stängdes på grund av att de låga oljepriserna i början av sjuttioalet gjorde den olönsam, samt nya säkerhetskrav.

Under vintern och våren 2024 ska bland annat ånggeneratorm demonteras och avfall hanteras.

PÅ HÖRNET

En Stockholmare
mitt i steget

**BJÖRN NILSSON I HÖRNET
AV VARVSGATAN/HÖGALIDS-
GATAN**

”Kameran
brukar jag ha
runt halsen.”

Vart är du på väg?

– Jag är på väg ner till Långholmen, kameran brukar jag ha med mig runt halsen när jag är ute och går. Jag är pensionär numera så jag kan gå omkring lite när jag vill.

Vad är det för kamera?

– Det är en kombinationskamera, både närbild och fjärrbild.

Vad brukar du fotografera?

– Natur, byggnader, klotter, fåglar. Det blir mest runt här i trakten. Det kan hända att jag lägger upp mina bilder på min blogg, jag har gjort det då och då genom åren.

TEXT **ULF STOLT**
FOTO **MAGNUS SANDBERG**

Björn Nilsson började fotografera på 70-talet när det var film och framkallning som gällde. Fotografering har varit ett fritidsintresse sedan dess.

SLUTSPURT PÅ ZINKEN!

OMGÅNG 24: FREDAG 2/2 KL 19, **HAMMARBY IF** – BOLLNÄS
OMGÅNG 26: FREDAG 9/2 KL 19, **HAMMARBY IF** – BROBERG

Köp 30 dagars fritt resande i SL-appen.

I SL-appen kan du köpa en 30-dagarsbiljett direkt till din mobil eller till ditt SL-kort.

Läs mer på sl.se/appen

